

Task Force Vlaamse Rand Eindrapport

Inhoud

Samenvatting	03
01. Inleiding	05
02. Informatie	06
03. Initiatieven Vlaams karakter van Coördinatie Vlaamse Rand.....	07
04. Ring-tv	10
05. Vernederlandsing van het straatbeeld	11
06. Werk	13
07. Onderwijs	17
08. Integratie, onthaal en taal	19
09. Toepassing van de taalwetgeving	22
10. Huisvesting	23
11. Economie/START	26
12. Ruimtelijke ordening.....	28
13. Mobiliteit.....	29
14. Welzijn.....	32
15. Gezondheid.....	33
16. Open Groene Ruimte.....	35
17. Cultuur.....	38
18. Sport	39
19. Toerisme	40
20. Vzw 'de Rand'	42
21. Provincie Vlaams-Brabant	45
22. Gemeentebesturen	48
23. Verenigingsleven	49
24. Vlabinvest.....	50

Samenvatting

Dit eindrapport brengt een overzicht van wat in de bestuursperiode 2004-2009 op 23 beleidsdomeinen is gerealiseerd. Het steunt op de drie jaarverslagen die de Task Force heeft voorgelegd. Voor vier domeinen – mobiliteit, huisvesting, economie en ruimtelijke ordening – bevat het eindrapport ook suggesties uit de nota flankerend beleid, die de Task Force heeft opgesteld voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB).

Op het gebied van **informatie** is er veel vooruitgang geboekt. Blikvanger is het virtuele informatie- en documentatiepunt voor de Vlaamse Rand. Dat kan alle relevante informatie verzamelen, opslaan, genereren, analyseren en ontsluiten. Om het **Vlaams karakter** van de Vlaamse Rand te vrijwaren, is een brede waaier van initiatieven genomen of voortgezet: subsidies aan verenigingen, de Randkrant, de welkomstbrochure, de website, het logo, het al vermelde documentatiecentrum, de cultuurwaardebou, een campagne om Ring-tv te ondersteunen. Door de sterke migratie naar en uit de Vlaamse Rand, moeten die initiatieven geregeld worden vernieuwd. Om het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand te versterken, is **Ring-tv** – als gemeenschapsvormend informatiekanaal – een uitstekend instrument. Samenwerking met ROB-tv, een nieuw magazine en ondertiteling voor anderstaligen hebben dat instrument nog verfijnd. Toch blijft de uitdaging om een communicatiestrategie te ontwikkelen die mikt op een vruchtbare kruisbestuiving tussen alle regionale media. Ook voor **de vernederlandsing van het straatbeeld** werden initiatieven voortgezet of opgestart: brievenacties, een campagne voor handelaars, een verkenning van de wettelijke mogelijkheden, en Nederlandstalige opschriften voor bussen van De Lijn die zich in de Vlaamse Rand bevinden. Daarnaast moet de overheid vooral blijven inzetten op stimulerende maatregelen die het gebruik van het Nederlands aanmoedigen.

Wat **werk** betreft, staat de Vlaamse Rand voor een dubbele uitdaging: de talenkennis van werkzoekenden en actieven bevorderen en de leefbaarheid van de regio vrijwaren. Specifiek voor werkzoekenden werden o.a. werkwinkels en een Regionaal Incubatiecentrum operationeel en werden sociale werkplaatsen uitgebreid. Samen met o.a. VDAB werd een maatgericht aanbod Nederlandse Taal uitgewerkt. Met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt samengewerkt om werk-

zoekenden vlotter naar de betrokken arbeidsmarkten te doen doorstromen. Het Luchthavenactieplan bevat o.a. hoofdstukken over arbeidsbemiddeling en mobiliteit. Al die inspanningen leveren resultaat op, maar moeten continu worden voortgezet. In het **onderwijs** zijn de bijkomende lestijden voor alle Nederlandstalige basisscholen in de Vlaamse Rand voortaan structureel verankerd. Een specifieke ondersteuningsstructuur begeleidt alle basisscholen op het gebied van het taalvaardigheidsonderwijs. Om de langetermijneffecten van die maatregelen te meten, is het nog te vroeg. Onopgelost blijft de problematiek van het Franstalig faciliteitenonderwijs, al wijst een voorstel van interpretatief decreet een uitweg.

Om de **integratie** van anderstaligen in de Vlaamse Rand te bevorderen, zijn het Huis van het Nederlands en het inburgeringbeleid belangrijke stappen. Ook het Departement Internationaal Vlaanderen leverde inspanningen. Het aanbod taallessen Nederlands is geografisch ruimer gespreid, inhoudelijk beter gedifferentieerd en laagdrempeliger. Toch moet men oog blijven houden voor de specificiteit van NT2 in de Vlaamse Rand, waar slechts een beperkt deel van de cursisten verplichte inburgeraars zijn. Het toezicht op de **toepassing van de taalwetgeving** blijft intussen gewaarborgd.

Wat **huisvesting** betreft, zijn enkele initiatieven genomen voor een gebiedsspecifieke aanpak. Zo hanteren het waarborgenbesluit voor erkende kredietmaatschappijen en de regeling voor bijzondere sociale leningen hogere plafonds voor woningen in het Vlabinvest-gebied. Daarnaast zijn algemene beleidsinitiatieven – o.a. de taalbereidheidsvoorwaarde en de clause van een 'voldoende band met de gemeente' in het grond- en pandenbeleid – extra relevant voor de Vlaamse Rand. Die initiatieven moeten van nabij worden opgevolgd en geëvalueerd. Om bijkomende sociale woningen te realiseren, moet maximaal worden ingezet op samenwerking met **Vlabinvest**. Het werkingsgebied van Vlabinvest werd uitgebreid, de financieringsmogelijkheden van de sociale huisvestingsmaatschappijen zijn verruimd, en Vlabinvest is geïntegreerd in de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Voortaan kan Vlabinvest krachtadiger optreden op de moeilijke vastgoedmarkt rond Brussel en kan het effectieve woonprojecten gaan realiseren. Daarvoor zijn extra middelen en mensen nodig.

Voor de **economie** is vooral het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling Luchthaven

Zaventem (START) van belang. Dat bevat o.a. acties op het gebied van bedrijventerreinen, mobiliteit en werkgelegenheid. De nieuwe afdeling Luchthavenbeleid moet het luchthavenbeleid bestuurlijk helpen verankeren. Ook wordt de haalbaarheid en het potentieel van luchthavengebonden bedrijventerreinen onderzocht. Belangrijk is ook het masterplan voor de bedrijvenszones Vilvoorde-Machelen.

Het overleg over de afbakening van het VSGB – de belangrijkste ontwikkeling in de **ruimtelijke ordening** – is bijna afgerond. Ook de nota voor het flankerend beleid is klaar. De bevoegde minister moet dat flankerend beleid nu verder uitwerken. In dat beleid speelt ook **mobilititeit** een rol: om de ontsluiting van het VSGB te verbeteren, zijn vooral acties nodig voor de alternatieve verkeersmodi. Enkele stappen zijn de voorbije jaren al gezet: de uitbouw van 13 rechtstreekse buslijnen naar de luchthaven, maatregelen in het kader van het RegioNet Brabant-Brussel, en de noordelijke ontsluiting van de luchthaven. Nodig zijn in de volgende legislatuur o.a. sneldiensten van De Lijn naar Brussel en naar de luchthavenregio en de Ringverbinding. Ook de infrastructuurprojecten voor de Ring O, het fietsnetwerk en het spoorwegnet (GEN) moeten worden aangepakt.

Wat **welzijn** betreft, kampt de Vlaamse Rand al langer met een tekort aan voorzieningen. In de diverse sectoren zijn aanzetten gegeven om extra (opvang) plaatsen te realiseren. Om het aanbod op het niveau van de andere Vlaamse regio's te hijsen, blijven echter langdurige en forse financiële inspanningen nodig. Ook op het gebied van **gezondheid** zijn grote stappen voorwaarts gezet: Zorgnet, ondersteund door de website Zorgzoeker, brengt alle Nederlandstalige gezondheidswerkers in één netwerk samen. Ook het Paramedisch Interventieteam (PIT) vult een lacune in. Toch blijft een volwaardige Medische Urgentiedienst (MUG) voor het zuidwesten van de Vlaamse Rand noodzakelijk.

Om de **open groene ruimte** in de Vlaamse Rand te vrijwaren, werden de aankopen en het globale beheer van natuur- en bosgebieden voortgezet. Toch is er nood aan bijkomende groene zones, vooral om de gebieden met elkaar te verbinden. Daarvoor zijn partnerschappen tussen overheidsdiensten nodig, en een antwoord op de hoge grondprijzen. Voor het grotendeels nog nationaal beheerde Park van Teruren blijft waakzaamheid noodzakelijk. Voor de nabije toekomst blijft de verstedelijkingsdruk erg zwaar. Daarom moeten dringend de afbakenings-

processen worden gerealiseerd die voortvloeien uit het VSGB.

Wat **cultuur** betreft, werden samenwerkingsverbanden opgezet om het culturele aanbod in Brussel en in de Vlaamse Rand op elkaar af te stemmen. De Randuit-cheque wil cursisten Nederlands stimuleren om te participeren aan het culturele leven in de Vlaamse Rand. Op het gebied van **sport** is de blikvanger een onderzoek naar kansen om in sportclubs aan taalstimulering te doen. Daar vloeiden proefprojecten uit voort. Voor het **toerisme** wordt de Vlaamse Rand gepromoot binnen de toeristische regio Groene Gordel. Er werd vooral werk gemaakt van structurele samenwerkingsverbanden en acties rond naambekendheid. Voor het aanbod van toeristisch-recreatieve infrastructuur (bezoekerscentra, infokantoren, logies, fietsnetwerken) is een inhaalbeweging ingezet.

Vzw 'de Rand' blijft een erg belangrijk instrument om het beleid te realiseren dat de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant in de Vlaamse Rand willen voeren. De werking steunt op drie pijlers: de gemeenschapscentra, het informatiebeleid en – sinds 2006 – taalpromotie. Vooral op het gebied van taalpromotie is de waaier van activiteiten sterk uitgebreid, o.a. met een promotiecampagne, Taalblad, theater voor anderstaligen, taalstages, ondersteuning voor sportclubs en initiatieven om Nederlands te stimuleren in doordeweekse situaties waarin mensen elkaar ontmoeten.

Ook de **provincie Vlaams-Brabant** blijft een zeer actieve rol spelen. Het provinciebestuur probeert zijn initiatieven zoveel mogelijk af te stemmen op de acties van de Vlaamse overheid en de vzw 'de Rand', o.a. voor de subsidieregeling, de promotiecampagnes NT2, de ondersteuning van sportclubs, en initiatieven voor een klantgericht onthaalbeleid door de gemeenten. De **gemeentebesturen** hebben zich in de voorbije bestuursperiode sterker geprofileerd als partner voor het Vlaamse en provinciale beleid. Ze zijn verenigd in het Randplatform en hebben een charter ondertekend. Vlaamse mandatarissen in de faciliteitengemeenten komen regelmatig samen. Toch moeten de gemeentebesturen en de mandatarissen nog extra worden gestimuleerd om de mogelijkheden die samenwerking biedt beter te benutten. Ook het **verenigingsleven** is een belangrijke partner. In de faciliteitengemeenten ondersteunt vzw 'de Rand' de cultuurraden. Subsidies en logistieke ondersteuning moeten het Nederlandstalige verenigingsleven – dat in de hele Vlaamse Rand onder druk staat – verder versterken.

1. Inleiding

Op 18 april 2005 werd de Task Force Vlaamse Rand opgericht. Deze ambtelijke werkgroep moet toezien op de realisatie van de doelstellingen en initiatieven uit de beleidsnota *De Vlaamse Rand* en de aanvullende regeerverklaring van 18 mei 2005. Hij moet die realisaties opvolgen en waar nodig aansturen. Tegelijk is de Task Force een forum waarop de verschillende actoren die betrokken zijn bij die realisaties mogelijke knelpunten kunnen aankaarten en wegwerken. Het uitgangspunt van de beleidsnota *De Vlaamse Rand* is immers: samenwerken voor een goed Vlaams bestuur in de Vlaamse Rand.

De Task Force wordt geleid door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, die daartoe door de Vlaamse Regering werd aangesteld als bijzonder commissaris.

Alle Vlaamse ministers wezen voor hun beleidsdomeinen deskundige afgevaardigden uit de administratie aan. Ook de vzw 'de Rand' en de provincie Vlaams-Brabant zijn in de Task Force vertegenwoordigd. Daarnaast nemen ook kabinetsmedewerkers van de minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand en de adjunct-kabinetschef van de minister-president aan de werkzaamheden deel. Het secretariaat wordt verzorgd door de Coördinatie Vlaamse Rand (Stafdienst Vlaamse Regering – Diensten voor Algemeen Regeringsbeleid).

Dit *eindrapport* brengt een overzicht van wat in de periode 2004-2009 op diverse beleidsdomeinen in de Vlaamse Rand is gerealiseerd. Het steunt vooral op de drie jaarverslagen die de Task Force in 2006, 2007 en 2008 heeft voorgelegd. Net zoals dat in die jaarverslagen het geval was, volgt dit rapport de indeling van de beleidsnota. Voor vier beleidsdomeinen – mobiliteit, huisvesting, economie en ruimtelijke ordening (open groene ruimte) – zijn in dit rapport ook de belangrijkste suggesties samengevat die de Task Force in een nota flankerend beleid heeft ontwikkeld. In die nota wordt het noodzakelijke flankerend beleid aangegeven voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB).

2. Informatie

2.1 Uitdagingen/beleidsopties

Cijfermateriaal verzamelen, analyseren en ter beschikking stellen over de Vlaamse Rand als geheel.

2.2 Realisaties/genomen initiatieven

Statistische bijdragen. De Studiedienst van de Vlaamse Regering heeft heel wat bijdragen geleverd aan de statistische onderbouwing van het beleid voor de Vlaamse Rand. Die bijdragen gaan onder meer over de migratiebewegingen in de Vlaamse Rand rond Brussel 1995-2003, een provinciale scan over de provincie Vlaams-Brabant en het sociaal-economische profiel van de twee RESOC-gebieden. Ze zijn elektronisch te raadplegen via de website van de studiedienst, <http://www4.vlaanderen.be/dar/svr>

Migratiebewegingen. In een rapport over migratiebewegingen in het Vlaamse Gewest (1997-2006) dat eind 2008 werd gepubliceerd, is een hoofdstuk exclusief gewijd aan de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. Daarin komt de globale migratie-evolutie aan bod, maar ook de subevoluties volgens leeftijd, nationaliteit en plaats van herkomst of bestemming komen in beeld. Het rapport is te downloaden op <http://www4.vlaanderen.be/dar/svrlafbeeldingennieuwtjes/demografie/bijlagen/2008-08-28-migratiebewegingen-svr-rapport-2008-2.pdf>

Interactieve databank. De portaalsite www.lo-kalestatistieken.be kwam tot stand in een samenwerkingsverband tussen de Studiedienst van de Vlaamse Regering, het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vlaamse Vereniging van Provincies (VVP). Het portaal bevat honderden reeksen met cijfers tot op het gemeentelijke niveau. In de rubriek rapporten worden de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand en de zes faciliteitengemeenten voorgeselecteerd. De databank wordt continu aangevuld met cijfermateriaal uit diverse beleidsdomeinen: mobiliteit, ruimtelijke ordening, wonen, onderwijs, werkgelegenheid, demografie, enz. Daardoor bieden de voorgeselecteerde rapporten altijd de meest actuele informatie. In overleg met

het Documentatiecentrum Vlaamse Rand zal de selectie van indicatoren verder worden verfijnd en uitgebreid.

Sociaaleconomische omgevingsanalyse. Begin 2007 werd een algemene sociaaleconomische omgevingsanalyse van de Vlaamse Rand uitgebracht. Daarin worden aspecten zoals demografie, welvaart, voorzieningen, ruimtegebruik en wonen, economische structuur en arbeidsmarkt diepgaand onderzocht. De studie bevat ook een analyse van het Vlaamse karakter van de regio. In april 2009 verscheen een update van het rapport.

Synthesenota Gewestelijk ExpresNet. In 2008 heeft de Studiedienst van de Vlaamse Regering een synthesenota voorgelegd van een aantal studies, die de sociale en economische gevolgen van de exploitatie van het GEN in kaart brengen. Daarin wordt ook aangegeven hoe het flankerend beleid, zoals geconcipeerd door de Task Force Vlaamse Rand, de potentiële gevolgen van het GEN kan opvangen.

Documentatiecentrum. In 2007 werd het virtueel informatie- en documentatiepunt Vlaamse Rand opgestart. De Studiedienst van de Vlaamse Regering speelt daarin een belangrijke rol, samen met Coördinatie Vlaamse Rand en de vzw 'de Rand' (zie punt 3.2.6). De Studiedienst behandelt onder meer ook inhoudelijke helpdeskvragen over de beschikbaarheid en ontsluiting van specifiek cijfermateriaal.

2.3 Conclusie

De beleids optie om alle relevante informatie samen te brengen die het beleid in de Vlaamse Rand cijfermatig kan onderbouwen, is gerealiseerd. Het virtueel informatie- en documentatiepunt voor de Vlaamse Rand zal alle relevante gegevens blijven verzamelen, bijhouden, genereren, analyseren en ontsluiten. De klemtoon kan voortaan verschuiven naar de analyse van de verzamelde gegevens.

3. Initiatieven

Vlaams karakter van Coördinatie Vlaamse Rand

3.1 Uitdagingen/beleidsopties

Allerlei initiatieven nemen die het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand versterken en/of de integratie van anderstaligen bevorderen.

3.2 Realisaties/genomen initiatieven

3.2.1 Subsidies aan verenigingen

Coördinatie Vlaamse Rand verstrekt subsidies aan Vlaamse verenigingen uit de Vlaamse Rand voor allerlei initiatieven die het Vlaamse karakter van de regio ondersteunen en/of de integratie van andersstaligen bevorderen. Extra aandacht gaat naar initiatieven ter promotie of ondersteuning van de Nederlandse taal, naar initiatieven in het kader van de 11 julivieringen en naar grotere jeugd-, muziek- en sportevenementen in de Vlaamse Rand. Een sterke klemtoon ligt op de ondersteuning van het Nederlandstalige verenigingsleven in de faciliteitengemeenten. Sinds begin 2008 verlopen de aanvragen op een gestandaardiseerde wijze via een formulier dat beschikbaar is op www.vlaamserand.be/subsidies_aanvragen.php.

Ook de provincie Vlaams-Brabant verleent gelijkaardige subsidies. Beide overheden overleggen met elkaar.

Actieve promotie. Vooral sinds 2007 gaat het aantal gesubsidieerde initiatieven in stijgende lijn. Dat is te danken aan een actief promotiebeleid, onder meer door middel van een nieuwe folder, een billboard op Ring-tv (zie ook 4.2.1) en het nieuwe logo Vlaamse Rand (zie ook 3.2.5).

Impuls voor nieuwe initiatieven. Deze subsidiepolitiek heeft nieuwe initiatieven doen ontstaan die intussen zijn uitgegroeid tot vaste waarden in het gemeenschapsleven van de Vlaamse

Rand: het vijfverfestival Dilbeek, Hee Tervuren, het Randcriterium Vlaamse Wielrijdersbond, Folk in Ro', 6omtezien, enz.

Subsidies voor overkoepelende en ondersteunende initiatieven. Er wordt een subsidie verstrekt aan BRIO voor de wetenschappelijke begeleiding van het virtueel informatie- en documentatiepunt Vlaamse Rand (zie 3.2.6) en naar de vzw's Zorgnet en Medirand voor de uitbouw en ondersteuning van een Nederlandstalig gezondheidszorgaanbod in de Vlaamse Rand en Brussel.

3.2.2 Randkrant

Randkrant verscheen voor het eerst in 1996 en wordt sinds 2002 uitgegeven door de vzw 'de Rand'. Het blad wordt sinds december 2006 maandelijks op 178.000 exemplaren (voordien 152.000) effectief bus aan bus verspreid in alle 19 gemeenten van de Vlaamse Rand.

De hoofdpdracht van Randkrant is het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand beklemtonen en een bindmiddel zijn voor de inwoners van deze regio. In Randkrant worden ook anderstalige samenvattingen van sommige artikels gepubliceerd. Bijkomende initiatieven om het bereik van Randkrant bij anderstaligen te verhogen worden niet gepland.

Eind 2008 werd al voor de derde maal een lezersonderzoek uitgevoerd, waaruit nogmaals blijkt dat RandKrant erg gewaardeerd wordt door zowel Nederlandstaligen als anderstaligen en dat ze beantwoordt aan een reële behoefte aan regionale en lokale informatie. De lezers geven RandKrant een globale beoordeling van 6,9 op 10. De overgrote meerderheid vindt RandKrant gevarieerd (90 %), nuttig en informatief (88 %), actueel (88 %) en vlot leesbaar (89 %). De rubriek Van Asse tot Zaventem met nieuws uit de gemeenten wordt het meest gelezen. De grote motivatie om RandKrant te lezen is de lokale informatie (87 %) en de behoefte om te weten wat er allemaal te doen is in de Vlaamse Rand (77 %).

3.2.3 Welkomstbrochure

In september 2006 werd een vernieuwde viertalige *Welkom in de Vlaamse Rand*-brochure gerealiseerd. Dat gebeurde in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant. Deze brochure moet de vele (an-

derstalige) nieuwkomers in de Vlaamse Rand onthalen en wegwijs maken. De nieuwe brochure wordt onder meer verspreid via geïnteresseerde gemeentebesturen, de vzw 'de Rand', overheidsinstanties zoals de VDAB en ook via sommige taalleergangen Nederlands voor anderstaligen.

Gestructureerd onthaalbeleid. Na een lang aanslepende procedure verkreeg Coördinatie Vlaamse Rand van het Rijksregister de toestemming om over de adresgegevens van nieuwe inwoners van de Vlaamse Rand te beschikken. Daardoor kon in het najaar van 2008 gestart worden met een gestructureerd onthaalbeleid voor nieuwkomers. Dat wordt gerealiseerd in nauwe samenwerking met de betrokken gemeentebesturen en vzw 'de Rand'. Nieuwe inwoners van de Rand krijgen vanaf 2009 een viertalige brief en welkomstfolder in de bus. Anderstalige nieuwkomers worden zo wegwijs gemaakt in de Vlaamse Rand en krijgen informatie in verband met cursussen Nederlands.

3.2.4 Website

In oktober 2006 werd de website www.vlaamserand.be opgestart, een dynamische portaalsite voor de Vlaamse Rand. Ze biedt informatie over de Vlaamse Rand en over alle actoren die er het beleid aangaande het Vlaamse karakter en de integratie van anderstaligen mee gestalte helpen geven. In 2008 werd aan de site een nieuwsrubriek toegevoegd en werd ze uitgebreid met het virtueel informatie- en documentatiepunt voor de Vlaamse Rand: www.docu.vlaamserand.be (zie 3.2.6).

3.2.5 Logo

Voor de Vlaamse Rand werd een nieuw logo ontworpen om de vele initiatieven die ontwikkeld worden een herkenbaar gezicht te geven. Gesubsidieerde initiatieven wordt gevraagd het logo te gebruiken in hun promotievoering. Ze krijgen daartoe ook spandoeken met het logo. Dat heeft de bekendheid van deze subsidiemogelijkheid vergroot en het aantal subsidieaanvragen doen stijgen. U vindt dit logo op het eindrapport.

3.2.6 Documentatiecentrum Vlaamse Rand

Over de Vlaamse Rand bestonden al heel wat onderzoeks- en cijfergegevens, maar ze werden niet systematisch bijgehouden. Daarom werd in 2007 het informatie- en documentatiepunt voor de Vlaamse

Rand opgericht, dat ook zorgt voor bijkomend beleidsrelevant onderzoek.

Het informatie- en documentatiepunt voor de Vlaamse Rand is een samenwerkingsverband tussen Coördinatie Vlaamse Rand, de Studiedienst van de Vlaamse Regering, de wetenschappelijke wereld en de vzw 'de Rand', met een financiële inbreng vanwege de provincie Vlaams-Brabant. Het werd op 28 april 2008 officieel gelanceerd. De databank is te raadplegen via www.vlaamserand.be of rechtstreeks via www.docu.vlaamserand.be.

Omgevingsanalyse. Bij de Coördinatie Vlaamse Rand werd een personeelslid aangeworven om dit informatie- en documentatiepunt aan te sturen. Ook bij de Studiedienst van de Vlaamse Regering worden extra personeelsleden ingezet. Een eerste algemene omgevingsanalyse voor de Vlaamse Rand werd al opgemaakt. Die wordt op regelmatige basis geactualiseerd.

Communicatie. Voor een actieve interne en externe communicatie van alles wat voortspruit uit de activiteiten van het Documentatiecentrum zorgt vzw 'de Rand', onder meer met een periodieke elektronische nieuwsbrief.

Stuurgroep. Daarnaast werd een stuurgroep opgericht met vertegenwoordigers van alle beleidsrelevante bestuursniveaus. Deze stuurgroep beschikt over een budget om extern onderzoek te financieren, ter beschikking gesteld door de Vlaamse overheid en de provincie Vlaams-Brabant.

Databank. Onder de wetenschappelijke begeleiding van BRIO (Brussels Informatie en Onderzoekscentrum), een consortium van onderzoeksgroepen uit de Vlaamse universitaire associaties, werd een databank samengesteld waarin alle bestaande en beschikbare gegevens (wetenschappelijk en ander onderzoek, parlementaire stukken, relevante tijdschriftartikels, beleidsdocumenten, enz.) worden ontsloten. De databank wordt permanent geactualiseerd en bijgewerkt.

3.2.7 Cultuurwaardebon (Randuitcheque)

Om anderstaligen in de Vlaamse Rand die een inspanning leveren om Nederlands te leren aan te moedigen zich te integreren in het lokale gemeenschapsleven werd in 2007 een cultuurwaardebon (Randuitcheque) ontwikkeld. Deze cheque

ter waarde van 7 euro geldt voor alle activiteiten die georganiseerd of aangeboden worden door de cultuur- en gemeenschapscentra in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. De cheque wordt alleen ter beschikking gesteld van mensen die in de Vlaamse Rand lessen Nederlands voor anderstaligen volgen. Dit gebeurde voor het eerst in september 2007. Ook nieuwkomers die zich in de Vlaamse Rand vestigen en die de Welkom in de Vlaamse Rand-brochure aanvragen (zie 3.2.3), krijgen deze cheque. In september 2009 wordt het gebruik van de cheque geëvalueerd.

3.2.8 Campagne Ring-tv

Sinds april 2007 ondertitelt Ring-tv via de teletekst-pagina's het weekoverzicht van het nieuws en de compilatie van Toernee General in het Frans en het Engels. Om dat initiatief bekend te maken, werd in juni 2007 een drietalige folder verspreid in alle bussen van de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. In het najaar van 2008 werd deze actie herhaald.

3.3 Conclusie

Er is een brede waaier aan initiatieven. Zij bereiken een breed publiek in de Vlaamse Rand en hebben een reële impact. Nochtans zullen we deze initiatieven over een lange periode moeten volhouden en geregeld vernieuwen, al was het maar met het oog op de vrij belangrijke migratie naar en uit de Vlaamse Rand.

4. Ring-tv

4.1 Uitdagingen/beleidsopties

Ring-tv verricht uitstekend werk als informatiekanaal, maar ook als gemeenschapsvormend element voor de lokale, Nederlandstalige bevolking van Halle-Vilvoorde en van de hele Vlaamse Rand. De zender is een onmisbaar instrument om het Vlaamse karakter van de Randgemeenten te versterken. Daarom biedt de Vlaamse overheid een marktconforme ondersteuning van Ring-tv via vzw 'de Rand'.

4.2 Realisaties/genomen initiatieven

4.2.1 Samenwerking Ring-tv – ROB-tv

Om de leefbaarheid van Ring-tv te waarborgen en omdat Tervuren, dat deel uitmaakt van de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand, behoort tot het zendgebied van ROB-tv, liet de Vlaamse overheid mogelijke samenwerkingsvormen tussen beide zenders onderzoeken. Dat onderzoek is afgerond in 2005. Intussen hebben Ring-tv en ROB-tv samen onder meer het programma *Brabant @ Work* opgezet, dat ook op tvbrussel wordt uitgezonden. Sinds eind 2006 wordt aan dat programma een luik overheidsinformatie toegevoegd dat de diverse initiatieven op het gebied van opleiding, werkgelegenheid, vorming, mobiliteit en taalonderwijs toelicht.

4.2.2 Over de Rand

Sinds mei 2008 wordt een nieuw magazine *Over de Rand* uitgezonden op beide zenders. Dit gevarieerde magazine geeft een beeld van wat er in de Vlaamse Rand allemaal te beleven valt en geeft culturele, toeristische en praktische tips. Het magazine wordt via de teletekstpagina's ondertiteld (zie ook 4.2.4). Dat moet anderstaligen de kans bieden zich beter te informeren over de regio waarin ze wonen. Het programma wordt gefinancierd met aparte middelen in de begroting Vlaamse Rand.

4.2.3. Ondertiteling voor anderstaligen

Eveneens met de middelen voorzien in de begroting Vlaamse Rand wordt in het weekend op Ring-tv het programma *De Week* (weekoverzicht van

het nieuws en de compilatie van Toernee General) via de teletekstpagina's 886 en 887 ondertiteld in het Frans en het Engels.

4.3 Conclusie

Ring-tv wordt op een marktconforme wijze ondersteund, zodat de regionale tv-zender een rol kan blijven spelen in het beleid van de Vlaamse overheid. Dit gebeurt reeds vanuit Coördinatie Vlaamse Rand en niet, zoals eerst aangekondigd, via de omweg van vzw 'de Rand'. De uitdaging voor het geheel van de regionale media blijft om een omvattende communicatiestrategie te ontwikkelen die een vruchtbare kruisbestuiving tussen de verschillende mediakanalen oplevert (Randkrant, gemeenschapskranten, Ring-tv, enz.). Dit impliceert echter een gevoelige toename van de ter beschikking gestelde middelen.

5. Vernederlandsing van het straatbeeld

5.1 Uitdagingen/beleidsopties

Aandacht blijven schenken aan de vernederlandsing van het straatbeeld en aan de voorrangstatus van het Nederlands in de faciliteitengemeenten.

5.2 Realisaties/genomen initiatieven

5.2.1 Brievenacties

Met brievenacties worden de handelaars, verenigingen en organisaties die tweetalige publiciteit voeren gevraagd het Nederlands als voertaal van de regio te respecteren.

Over deze brievenacties worden sinds 2005 afspraken gemaakt tussen de diverse actoren, met de bedoeling ze onderling af te stemmen en te versterken. Die actoren zijn: de provincie Vlaams-Brabant, de vzw 'de Rand' (taaloket), de gemeenten en eventueel het lokale verenigingsleven. Indien een handelaar niet reageert, stuurt de provincie zelf ook nog een extra herinneringsbrief.

5.2.2 Campagne handelaars

Meer informatie over deze campagne vindt u bij 20.2.1, vzw 'de Rand', taalpromotie: *Oefen hier je Nederlands*, en bij 21.2.2, Provincie Vlaams-Brabant, onthaal en integratie van anderstaligen.

5.2.3 Onderzoek expert

In 1999 had de provincie Vlaams-Brabant een onderzoeksopdracht uitgeschreven om na te gaan welke wettelijke mogelijkheden er zijn om het Nederlandstalige karakter van het straatbeeld te versterken. De conclusies van dat onderzoek – bekend als de *studie Boes* – werden echter door andere interpretaties betwist. Daarom werd in 2005 een onderzoeksopdracht gegend aan prof. L. Veny (Universiteit Gent), die zijn rapport overlegde in maart 2007.

De Vlaamse Regering heeft besloten om voor nieuwe initiatieven de aanbevelingen uit deze laatste studie te volgen. Het Vlaams Parlement heeft in een

met redenen omklede motie van 9 mei 2007 aan de Vlaamse Regering gevraagd: '1° te blijven uitgaan van het principe van de voorrangstatus van het Nederlands in de Rand en in de faciliteitengemeenten, dat is opgenomen in de aanvullende regeringsverklaring van 18 mei 2005, dat voortvloeit uit het territorialiteitsbeginsel van art. 4 van de Grondwet en dat bevestigd werd in belangrijke rechtspraak van de hoogste rechtscolleges, en om in overeenstemming met het principe van de voorrangstatus, binnen de grenzen van de Grondwet en van de taalwetgeving, maatregelen te nemen om het Nederlandstalige karakter van de Rand en de faciliteitengemeenten te versterken; 2° alle juridische mogelijkheden te blijven verkennen om die maatregelen te kunnen nemen.'

5.2.4 Aanpassingen De Lijn

Op ritten naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dragen de bussen van VVM De Lijn tweetalige of alternerende opschriften wanneer zij zich bevinden op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Bevinden ze zich op het grondgebied van het Vlaamse Gewest, dan dragen ze uitsluitend Nederlandstalige opschriften. Daartoe heeft De Lijn de elektronische filmaanduidingen op haar bussen aangepast.

5.2.5 Septemberdecreet

Het decreet van 19 juli 1973 (septemberdecreet) regelt het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers. Om te controleren of het decreet wordt nageleefd, werd het aantal onderzoeken opgevoerd. Daaruit blijkt dat ondernemingen in de Vlaamse Rand onvoldoende vertrouwd zijn met de taalwetgeving. Dat geldt vooral voor de verplichting om Nederlands te gebruiken in de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de onderneming (zoals facturen).

5.2.6 Territorialiteitsbeginsel

Zowel het Grondwettelijk Hof als de Raad van State (arresten 179.510 en 179.511 van 12 februari 2008) heeft beslist dat de gemeenschappen niet het recht hebben zich met minderhedenbescherming in te laten. Ook mag de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Cocof, geen adviesraad voor Franstaligen oprichten in de Vlaamse Rand.

5.3 Conclusie

Initiatieven om het straatbeeld te vernederlandsen werden ontwikkeld of voortgezet. Dat blijft hoe dan ook een werk van lange adem waarvoor binnen het huidige (grond)wettelijke kader weinig ruimte is voor regelgeving. De Vlaamse overheid moet vooral inzetten op een volgehouden beleid van stimulerende maatregelen die het gebruik van het Nederlands aanmoedigen.

6. Werk

6.1 Uitdagingen/beleidsopties

Het werkgelegenheidsbeleid in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand staat voor specifieke uitdagingen. Meer dan 1 op 3 van de werkzoekenden in de regio hebben niet het Nederlands als moedertaal, zodat het bevorderen van de talenkennis een prioriteit is. Ook moet worden gewaakt over de leefbaarheid van de regio.

Om beide uitdagingen aan te kunnen, is een geïntegreerd beleid noodzakelijk. Dat moet steunen op samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en tussen alle betrokken regionale partners. Tegenover kansengroepen is een gedifferentieerde aanpak nodig.

6.2 Realisaties/genomen initiatieven

6.2.1 Lokale Werkwinkels

De lokale werkwinkel brengt de dienstverlening op het gebied van werk en opleiding zo dicht mogelijk bij de burger. Daarom blijft hij een belangrijk instrument in het Vlaamse werkgelegenheidsbeleid.

Van de 8 geplande lokale werkwinkels (LWW) in de Vlaamse Rand zijn er intussen 7 operationeel. In de voorbije legislatuur hebben er 3 hun deuren geopend: LWW Midden-Brabant met vestiging in Teruren en Kortenberg (samen met Bertem, Huldenberg en Oud-Heverlee), LWW Zaventem (samen met Kraainem en Wezembeek-Oppem) en LWW Overijse – Hoeilaart. Voor de LWW Beersel (Sint-Genesius-Rode, Linkebeek, Drogenbos) is nog steeds geen geschikte locatie gevonden.

6.2.2 Lokale Diensteneconomie

Groep Intro vzw baat in Halle een fietshal uit waarin langdurig werkzoekenden fietsen herstellen, bewaken en verhuren. Het project werd verschillende keren verlengd in het kader van de Buurt- en Nabijheidsdiensten en heeft sinds 1 januari 2008 een erkenning in het decreet Lokale Diensteneconomie. Ook vzw Spectrum, een organisatie die in Halle-Vilvoorde lokale initiatieven in het kader van sociale economie helpt ontwikkelen, kreeg in 2008 een er-

kenning, net zoals Mikst, een vzw uit Vilvoorde die werkervaringsprojecten opzet.

Het decreet op de lokale diensteneconomie biedt mogelijkheden om kansengroepen aan een baan te helpen. De meeste gemeentebesturen beschikken echter niet over de nodige kennis en ervaring om concrete projecten te begeleiden en op te starten. Het RESOC, derdenorganisaties en het startcentrum voor sociale economie Zennelink proberen ondersteuning te bieden, maar beschikken daarvoor over te weinig middelen. Het RESOC vraagt dan ook bijkomende middelen om die regietaak op zich te nemen.

6.2.3 Regionaal Incubatie Centrum

Het Regionaal Incubatie Centrum (RIC) Zennelink moet laaggeschoolde werkzoekenden een duurzame baan helpen vinden, onder meer door invoegbedrijven – bedrijfsinitiatieven in de sociale economie – te helpen opzetten. Het biedt ook management-ondersteuning. Zennelink wordt erkend sinds april 2006 en krijgt een jaarlijkse subsidie van 124.000 euro voor loon- en werkingkosten. Sinds de opstart werden al 5 invoegbedrijven erkend in Halle-Vilvoorde. Nog 2 aanvragen worden behandeld.

6.2.4 Sociale werkplaatsen

In het kader van het meerbanenplan heeft de Vlaamse regering op 21 april 2006 beslist om het aantal doelgroepwerknemers en omkaderingspersoneelsleden in heel Vlaanderen uit te breiden. Alle sociale werkplaatsen in de Vlaamse Rand kregen die uitbreiding. Tegelijk werd een uitbreiding van het aantal arbeidsplaatsen arbeidszorg toegekend aan de sociale werkplaatsen Televil, Den Diepen Boomgaard en Opbouwwerk Haviland. Ook voor 2007 en 2008 was er voor de sociale werkplaatsen een groei-pad uitgetekend en werd de mogelijkheid geboden om een uitbreiding van het aantal gesubsidieerde doelgroepwerknemers (en omkaderingspersoneel) aan te vragen.

6.2.5 Werk en Nederlandse taal

Uit de omgevingsanalyse blijkt dat de Vlaamse Rand ook buiten de faciliteitengemeenten een sterke concentratie van anderstaligen kent, zowel uit de EU als daarbuiten. Van de niet-werkende werkzoekenden in de Vlaamse Rand heeft 65% niet het Nederlands als moedertaal. Meer dan 40% van de werkzoekenden heeft moeilijkheden met de Nederlandse taal. Een behoeftedekkend en maatgericht aanbod Ne-

derlands Tweede taal (NT2) gericht op arbeid, een specifieke trajectbegeleiding en een specifiek opleidingsaanbod zijn dan ook cruciaal om deze groep in de arbeidsmarkt te integreren. In 2008 werden voor deze groep werkzoekenden 1.540 taalopleidingen gerealiseerd.

Dankzij de extra middelen die vrijkwamen in het kader van het Vlaamse werkgelegenheidsakkoord 2003-2004 kon ook de oriëntatie op werk sterker uitgebouwd worden, o.a. via jobcoaching, het project SAIDA (Succesvol Anderstaligen Integreren via Duurzame Arbeid) en de extra beroepsgerichte trajecten met ingebouwde module Nederlands (Vacant, De lift, duizendpoot). Via het meerbanenplan werden die inspanningen later nog versterkt.

Nederlands Op De Werkvloer. De VDAB ontwikkelt al enkele jaren een specifiek aanbod voor anderstalige werkzoekenden via het inwerkingsbeleid. Het taalonderricht spitst zich toe op de specifieke vaktechnische termen in de opleidingstrajecten. De combinatie taal en techniek, de begeleiding op de opleidings- en werkvloer en de gespecialiseerde jobcoaching vergemakkelijken de integratie op de werkvloer. Nu is er al een aanbod taal en techniek voor de sectoren horeca en vervoer. De VDAB trok extra middelen uit in het kader van START (zie hoofdstuk 11). Daarmee werden extra toeleidingsacties van anderstaligen georganiseerd en tegelijk bijkomende instructeurs Nederlands Op De Werkvloer (NODW) ingezet. Dat gebeurde ook in het kader van het actieplan *Start van de loopbaan*. Tegelijkertijd werden ook de opleidingen NODW voor KMO's gestimuleerd en gepromoot.

Ook voor cursisten die een individuele beroepsopleiding volgen en voor de uitzendsector werden taalcursussen Nederlands georganiseerd.

De VDAB werd gevraagd een samenhangend taalbeleid te ontwikkelen. Waar dat nodig is, zal hij de verplichting om functiegericht Nederlands te leren inbedden als trajectstap in de trajectovereenkomst richting werk die hij met werkzoekenden afsluit.

Actieplan Talen. De opleiders van de VDAB en Le Forem hebben een actieplan talen opgezet. Dat omvat onder meer:

- een e-module *Kennismaking met de Vlaamse arbeidsmarkt*, met een filmpje over werken in Vlaanderen, taaltips, sollicitatietips en tips over mobiliteit, bedoeld voor Waalse werkzoekenden;

- een gepast opleidingstraject voor Waalse werkzoekenden, met basisopleidingen Nederlands, maar ook met modules die specifiek op technische beroepen of beroepen in de social profit gericht zijn;
- aangepaste taalopleidingen die worden geïntegreerd in technische opleidingen in Wallonië;
- ondersteunende opleidingen ter voorbereiding van jobdatings en jobhunting.

Interregionale samenwerking. De samenwerking tussen Bruxelles Formation, RDB en Actiris wordt verstevigd. Die instellingen ondernemen acties om Brusselse cursisten van Bruxelles Formation en RDB sneller aan een baan te helpen, onder meer door infosessies en actieve uitnodigingen voor jobdatings. Bruxelles Formation en de VDAB zullen het aantal taaluitwisselingen bij cursisten verhogen naar 100 per jaar. Tijdens die taaluitwisseling nemen cursisten deel aan activiteiten in een simulatiebedrijf (bedienopleiding), bezoeken ze bedrijven en krijgen ze sollicitatietips. Beide partners willen ook het stageproject in Vlaamse bedrijven uitbreiden.

6.2.6 Instant A

Instant A is een interim-project dat is gegroeid vanuit een samenwerking tussen publieke en private interimkantoren en straathoekwerk. De doelgroepen zijn laaggeschoolde jongeren tussen 18 en 30 jaar die weinig werkervaring hebben en geen cultuur van werkzekerheid kennen. Instant A is bedoeld als trajectschakel naar het reguliere circuit. Het project heeft een samenwerkingsovereenkomst met VDAB om werkzoekenden die vanuit VDAB worden doorverwezen aan het werk te helpen.

De kennis van de Nederlandse taal bij de uitzendkrachten blijft een knelpunt. Instant A verwijst hen door naar Nederlandse taallessen. Een tweede knelpunt is de mobiliteit: veel kandidaten hebben geen eigen vervoer en kunnen onvoldoende terecht bij het openbaar vervoer.

6.2.7 Streekpact

Met het Streekpact Halle-Vilvoorde 2007-2012 geeft het Regionaal Sociaal-Economisch Overlegcomité (RESOC) de richting aan voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio. Het streekpact werd gevoed door een breed regionaal debat, waarin eind 2005 werkgevers- en werknemersorganisaties, maatschappelijke organisaties en andere geïnteresseerden hadden deelgenomen.

Het streekpact voor Halle-Vilvoorde is gebaseerd op een streekvisie die 7 grote strategische doelstellingen vooropstelt voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio:

1. het ontwikkelen van de luchthaven als economische motor voor de regio Halle-Vilvoorde;
2. het ontwikkelen van de logistieke sector;
3. het stimuleren van innovatie en kennisuitwisseling in de regio;
4. het optimaliseren en versterken van bedrijfsinfrastructuur en ruimtelijk-economische omgevingsfactoren;
5. het bevorderen van ondernemerschap;
6. het verbreden van de landbouwsector en platelandsontwikkeling;
7. het optimaliseren van de arbeidsmarktwerking en het wegwerken van knelpunten in de regio.

6.2.8 Regionaal Technologisch Centrum (RTC)

Het RTC Vlaams-Brabant moet het technisch onderwijs, de opleidings- en vormingsverstrekkers en het bedrijfsleven beter op elkaar afstemmen en intensiever laten samenwerken rond concrete projecten. Het RTC Vlaams-Brabant is operationeel sinds 2006. Het zet in op de studiegebieden Mechanica-Elektriciteit, Hout-Bouw en Auto. Voor elk van deze studiegebieden heeft het RTC Vlaams-Brabant een aanbod samengesteld om leerlingen en leerkrachten van de derde graad kennis te laten maken met hoogtechnologische apparatuur, infrastructuur en expertise. Vanaf 2009 worden ook acties voor de zachte sectoren gepland, met name voor de studiegebieden Handel (met de nadruk op Logistiek) en Personenzorg.

6.2.9 Samenwerking met Brussels Hoofdstedelijk Gewest

In mei 2006 ondertekenden de bevoegde ministers een nieuw samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap. Dat akkoord moet het arbeidsmarktbeleid van de betrokken overheden beter op elkaar afstemmen en de mobiliteit van werkzoekenden bevorderen. Een strategische werkgroep moet concrete acties ontwikkelen om werkzoekenden vlotter naar de betrokken arbeidsmarkten te doen doorstromen.

De interregionale samenwerking stoelt op 4 pijlers: automatische vacature-uitwisseling, transregionale

taalopleidingen, de afstemming van beroepen- en functiebenamingen, acties bij collectief ontslag en herinschakeling. In de zomer van 2007 werd een actieplan opgesteld om de samenwerking rond de automatische vacature-uitwisseling te versterken. Naast de actieve vacaturebemiddeling worden bijkomende screenings- en opleidingsmogelijkheden onderzocht. Ter ondersteuning van de bemiddelingsacties worden interregionale taal- en andere opleidingen georganiseerd. Le Forem en de VDAB hebben elk een coördinator interregionale mobiliteit aangesteld die de interregionale mobiliteitsacties aanstuurt, coördineert en opvolgt.

Momenteel zijn drie lokale werkwinkels (LWW) actief in Brussel. Voor het beheer ervan zijn samenwerkingsprotocollen gesloten tussen VDAB en Actiris en Tracé. Ook zijn twee sociale uitzendkantoren opgericht. Jaarlijks wordt 150.000 euro vrijgemaakt voor *extra taalsporen*. Die gebruikt VDAB Regionale Dienst Brussel om de professionele inschakeling te bevorderen van Brusselse werkzoekenden.

6.2.10 Het Luchthavenactieplan

Naar aanleiding van de studie *Ontwikkeling van een prospectief arbeidsmarktinstrument voor de luchthaven van Zaventem* hebben de Vlaamse en Brusselse Ministers van Werk en Mobiliteit samen met de Vlaamse luchthavencommissie gewerkt aan een allesomvattend plan om de kansen die de luchthaven biedt aan te boren.

Eén onderdeel gaat over bemiddeling:

- aan de bedrijven zal advies worden verleend om vacatures zo realistisch mogelijk te formuleren, vooral wat de taalvereisten betreft. Daartoe zal een vacature- en taalscan worden ingezet;
- op de luchthaven zullen jobdatings georganiseerd worden voor de werkgevers die zich engageren in dit project. De competenties van de werkzoekenden die worden doorverwezen naar de jobdatings zullen worden gescreend, vooral op het gebied van taal. De werkzoekende kan rekenen op ondersteuning op het gebied van sollicitatietraining, de opmaak van een cv, het beste traject naar de luchthaven, enz.;
- de werkzoekenden die op de jobdatings niet worden geselecteerd, bijvoorbeeld omdat ze niet over de nodige taalkennis of technische competenties beschikken, zullen worden doorverwezen naar competentieversterkende acties en/of naar vacatures die meer mogelijkheden bieden. Deze

werkzoekenden hebben immers hun interesse voor de luchthaven laten blijken: ze krijgen nu concrete acties aangeboden zodat dat ze met perspectief op een baan kunnen instromen. Op die manier wordt een *arbeidsreserve* gecreëerd.

Een tweede onderdeel gaat over mobiliteit. Het is de bedoeling om eerst zicht te krijgen op de huidige vervoerskeuze van de werknemers en op de mogelijkheden om een nachtelijk vervoersaanbod te ontwikkelen. De studies daarover zitten in hun eindfase.

Tot slot hebben de sociale partners in de VLC een permanent tewerkstellingsforum opgericht, dat zich in eerste instantie zal bezighouden met aspecten in verband met arbeidsorganisatie en opleiding. Pooling van werknemers, competenties en opleiding kan een meerwaarde betekenen om talent op en rond de luchthaven te mobiliseren.

6.2.11 ERSV Vlaams-Brabant

De vzw Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV) Vlaams-Brabant is actief sinds 2005. Deze vzw fungeert als gemeenschappelijke sokkel voor de overleg- en adviesorganen SERR Vlaams-Brabant, RESOC Leuven en RESOC Halle-Vilvoorde en stelt personeel ter beschikking van deze organen.

In de Sociaal Economische Raad Regionaal (SERR) Vlaams-Brabant zijn de sociale partners vertegenwoordigd voor paritair overleg over sociaaleconomische onderwerpen. In beide RESOC's zijn naast de sociale partners ook nog de provincie Vlaams-Brabant en de lokale besturen van de respectieve regio's vertegenwoordigd.

De werking van het RESOC stoelt op het streekpact, dat een looptijd heeft van 6 jaar. Het RESOC Halle-Vilvoorde heeft een streekpact opgemaakt voor de periode 2007-2012. Daarnaast zijn concrete engagementen opgenomen in een rollend actieplan 2008-2009, onder meer over knelpuntberoepen, diversiteitplannen en jeugdwerkloosheid. Dit rollend actieplan zal om de 2 jaar worden vernieuwd, zodat het kan worden gebruikt om de sociaal-economische streekontwikkeling op te volgen en te evalueren.

6.3 Conclusie

Wat het werkgelegenheidsbeleid betreft, werden de opties uit de beleidsnota De Vlaamse Rand vrijwel volledig gerealiseerd of minstens op de sporen gezet. Er werden behoorlijk wat inspanningen geleverd, met resultaat. Het beleid moet wel continu worden voortgezet en de langetermijneffecten ervan moeten worden geëvalueerd.

7. Onderwijs

7.1 Uitdagingen/beleidsopties

Onderwijs speelt een belangrijke rol in de ont-plooiing van iedereen en levert een meerwaarde op voor de levenskwaliteit. Door de specifieke omstandigheden in de Vlaamse Rand komt daar nog iets bovenop: de kennis van de streektaal is cruciaal voor de sociale integratie en is een doorslaggevende voorwaarde om als individu kansen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt te veroveren.

Een heet hangijzer blijft de specifieke problematiek van het Franstalig onderwijs in de faciliteitengemeenten, dat zich beter zou kunnen afstemmen op het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. Dat moet de leefbaarheid in het algemeen en de kansen van deze leerlingen in het bijzonder bevorderen.

7.2 Realisaties/genomen initiatieven

7.2.1 Bijkomende lestijden

Sinds 1997 kregen de Nederlandstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten bijkomende lestijden, die elk jaar opnieuw moesten worden goedgekeurd. Ze waren bedoeld om de integratie van anderstaligen te bevorderen en de kwaliteit van het geboden onderwijs op peil te houden. Het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2006 heeft die bijkomende lestijden structureel verankerd en ze uitgebreid naar alle Nederlandstalige basisscholen in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. Die scholen moeten dan wel minstens 10% leerlingen hebben van wie de thuistaal niet het Nederlands is. De meeste basisscholen in de Vlaamse Rand (102 op 128) krijgen bijkomende lestijden. De Franstalige basisscholen zijn daar niet bij.

Voor een evaluatie van dit beleid is het nog vroeg. Positief is alvast dat de scholen er voortaan van kunnen uitgaan dat zij die lestijden op lange termijn zullen krijgen, en dat ze niet jaar na jaar moeten afwachten of het project wordt voortgezet. Dat maakt het voor de scholen zinvol om een ondersteuningsstructuur uit te werken.

7.2.2 Franstalig basisonderwijs

Een voorstel van interpretatief decreet van bepalingen van het decreet basisonderwijs werd op 13 december 2007 goedgekeurd in de commissie onderwijs en vorming van het Vlaams Parlement. Het decreet stelt ondubbelzinnig dat de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten onder de inspectiebevoegdheid vallen van de Vlaamse Gemeenschap, dat deze scholen in principe de eindtermen van het Vlaamse basisonderwijs moeten halen, en dat ze een beleidscontract moeten sluiten met een Nederlandstalig centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB).

Nadat het parlement van de Franse Gemeenschap een belangenconflict inriep, werd dit voorstel besproken in een gemengde overlegcommissie tussen beide betrokken parlementen. Toen daar geen overeenstemming werd bereikt, werd het belangenconflict voor advies overgemaakt aan de Senaat. Omdat men het daar evenmin eens raakte, kon de Senaat geen inhoudelijk advies verstrekken aan het Overlegcomité. Ook binnen het Overlegcomité werd geen consensus gevonden. Daarop riep de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Commission Communautaire des Francophones, COCOF) een nieuw belangenconflict in, zodat de hierboven vermelde procedure opnieuw in gang werd gezet.

Op 14 januari 2009 is een derde belangenconflict ingediend, door het parlement van het Waals Gewest. Een gemengde overlegcommissie (van beide parlementen) heeft op 9 februari een poging gedaan om het belangenconflict op te lossen. Dat is niet gelukt, en dus verhuist het dossier voor de derde maal naar de Senaat. Indien daar geen oplossing wordt gevonden, stuurt de Senaat het dossier opnieuw naar het Overlegcomité.

7.2.3 Het tweetalige korps van de taalinspectie

Sinds 2000 zijn twee taalinspecteurs (een van elke taalrol) actief. De Vlaamse overheid streeft ernaar dat het volledige personeelskader (van 2 x 2 taalinspecteurs) wordt ingevuld.

Om de werking van de taalinspectie te optimaliseren, bereidt de bevoegde federale minister een voorstel voor waarover de federale regering en de gemeenschapsregeringen een samenwerkingsakkoord zullen sluiten. Dat moet onder meer de wer-

kingsregels van het KB van 14 maart 1997 houdende de werking van de taalinspectie op het gebied van onderwijs aanpassen aan nieuwe evoluties.

7.2.4 Ondersteuning taalvaardigheid

Sinds 1 september 2006 bestaat een ondersteuningsstructuur die de basisscholen in de Vlaamse Rand begeleidt op het gebied van taalvaardigheidsonderricht. In dat steunpunt werken alle pedagogische begeleidingsdiensten samen. Het stelt deskundigheid ter beschikking van de individuele scholen, die tegelijk ervaringen kunnen delen en van elkaar kunnen leren. Het steunpunt moet de leerkrachten en directies professionaliseren, zodat ze de taalvaardigheid van leerlingen kunnen vergroten en zowel pedagogisch als didactisch beter leren omgaan met diversiteit. Door interne begeleiders te coachen wil het bovendien de interne ondersteuning in scholen versterken. Aangezien bijna alle scholen bijkomende lestijden krijgen, komen ze ook voor deze ondersteuning in aanmerking. Ongeveer 120 scholen kozen voor het intensieve begeleidingstraject. Daar zijn geen Franstalige basisscholen bij.

Een evaluatieonderzoek door de Universiteit Antwerpen en de KU Leuven zal nagaan welk effect deze ondersteuning heeft. Om geldige resultaten te verkrijgen, wordt het effect onderzocht over een periode van 3 schooljaren, waarvan 2009-2010 het laatste is.

Binnen deze ondersteuningsstructuur wordt ook een beleid voor anderstalige ouders ontwikkeld. Op 6 maart 2009 kende de Vlaamse Regering een subsidie toe van 1.205.363,00 euro aan het *Samenwerkingsverband Netgebonden Pedagogische Begeleidingsdiensten vzw* in het kader van de tweedelijns ondersteuning Vlaamse Rand voor het begrotingsjaar 2009.

De provincie Vlaams-Brabant biedt een gelijkaardige ondersteuning aan voor het secundair onderwijs in de Vlaamse Rand (zie 21.2.5).

7.3 Conclusie

De beleidsinitiatieven die de leerlingenprestaties en de effectiviteit van scholen moeten verbeteren, mikken vooral op op langetermijnresultaten. Het is nog vroeg om de effecten van de bijkomende ondersteuning te evalueren. Toekomstige schooldoor-

lichtingen door de onderwijsinspectie kunnen eventueel aantonen in welke mate scholen een ander en beter beleid voeren en welke specifieke initiatieven er zijn om anderstalige leerlingen te helpen.

Voor de positie van de Franstalige faciliteitscholen is het interpretatief decreet de aanzet tot een eenduidige regeling. Als dat decreet wordt goedgekeurd, staat definitief vast dat die scholen onder het toezicht vallen van de Vlaamse onderwijsinspectie, dat zij een contract moeten aangaan met een Vlaams CLB en dat ze in beginsel de Vlaamse eindtermen moeten nastreven.

8. Integratie, onthaal en taal

8.1 Uitdagingen/beleidsopties

De instroom van anderstaligen in de Vlaamse Rand is een grote uitdaging, zowel op het gebied van leefbaarheid als van taal. De integratie van deze bevolkingsgroep verloopt idealiter het snelst via de verwerving van de taal, maar ook via werkgelegenheid en het verenigingsleven. Daarom moeten we in de eerste plaats zorgen voor een toereikend aanbod taallessen Nederlands, dat tegelijk gedifferentieerd genoeg is om de verschillende doelgroepen efficiënt te bereiken.

Via het Huis van het Nederlands moet de kwaliteit van het aanbod worden verbeterd, moet het aanbod ook beter worden gecoördineerd en moeten potentiële cursisten beter worden onthaald en begeleid.

8.2 Realisaties/genomen initiatieven

8.2.1 Initiatieven Buitenlands Beleid

Taalcursussen voor diplomaten. Op initiatief van de Vlaamse minister bevoegd voor het Buitenlands Beleid kreeg de Warande de opdracht om in samenwerking met een erkend opleidingsinstituut taallessen Nederlands te organiseren voor buitenlandse ambassadeurs geaccrediteerd in Brussel. Deze initiatie- en vervolmakingcursussen worden elk jaar gratis aangeboden.

Flanders Today. In oktober 2007 werd *Flanders Today* gelanceerd, een gratis Engelstalig weekblad over Vlaanderen met een oplage van 16.000 exemplaren dat bestemd is voor buitenlanders. *Flanders Today* heeft ook een webstek (www.flandertoday.eu) met een bijbehorende wekelijkse nieuwsbrief (e-zine). Het blad heeft veel lezers die wonen in de gemeenten van de Vlaamse Rand. De krant wordt ook verspreid in de gemeenschapscentra van de vzw 'de Rand' en via bakkers in Vlaams-Brabantse gemeenten.

Sinds februari 2008 wordt ook een Engelstalig overzicht van de Vlaamse pers verspreid. Het gaat

om een selectie van vertaalde nieuwsberichten over Vlaanderen die elektronisch naar ongeveer 1800 abonnees wordt gestuurd. Het persoverzicht wordt ook ter beschikking gesteld via de website van *Flanders Today*. Door dit persoverzicht krijgen o.a. buitenlandse correspondenten, expats en diplomaten directe toegang tot het meest recente nieuws over Vlaanderen.

Arts in Flanders. Via het Departement Internationaal Vlaanderen ontvingen buitenlandse ambassadeurs eind 2008 de culturele promotiebox *Arts in Flanders*, die op initiatief van de Vlaamse minister van Cultuur werd aangemaakt.

Website en brochure. In februari 2008 werd de nieuwe website van het Departement internationaal Vlaanderen gelanceerd en nadien ook in het Engels beschikbaar gesteld. In 2008 werd ook een nieuwe brochure uitgebracht met als titel: *Vlaanderen Inspireert/Vlaanderen Intrigeert*. Met deze brochure biedt DiV een overzicht van de belangrijkste troeven van Vlaanderen. Er wordt ook een kort overzicht gegeven van de Belgische federale structuur en de instellingen van de Vlaamse deelstaat. De brochure *Vlaanderen Inspireert/Vlaanderen Intrigeert* is verkrijgbaar in vijf verschillende talen (Nederlands, Frans, Engels, Duits en Spaans) en wordt ruim verspreid via diverse distributiekanaalen. De buitenlandse ambassadeurs en regiovertegenwoordigingen in Brussel werden via een mailing op de hoogte gebracht van de nieuwe brochure.

Infopakketten. In het najaar van 2008 startte het Departement internationaal Vlaanderen met het initiatief om nieuwe ambtenaren bij de Europese Commissie te verwelkomen met een informatiepakket over Vlaanderen en de Vlaamse overheid. De infopakketten bevatten behalve de brochure *Vlaanderen Inspireert/Vlaanderen Intrigeert* en het recentste nummer van *Flanders Today* ook specifieke doelgroepgerichte informatie.

8.2.2 Huizen van het Nederlands

Het decreet over de Huizen van het Nederlands trad in werking op 1 juli 2005. De Huizen van het Nederlands organiseren en coördineren de intake, testing en doorverwijzing van kandidaat-cursisten Nederlands Tweede Taal (NT2) en zorgen tegelijk ook voor de afstemming van het aanbod NT2. Ze werken in een geïntegreerd samenwerkingsverband met de onthaalbureaus en de VDAB. Het doel: een éénlo-

ketfunctie realiseren om de dienstverlening aan anderstalige nieuwkomers te optimaliseren. De Huizen van het Nederlands richten zich tot alle anderstalige volwassenen.

Antennewerking. Het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant heeft een uitgebreide antennewerking uitgebouwd:

- regio Leuven: de hoofdvesting Leuven (Provincieplein) en de antenne Kessel-Lo
- regio Hageland: antenne Diest, loket Tienen en loket Aarschot
- regio Halle-Pajottenland: antenne Halle, loket Beersel, loket Asse en loket Dilbeek
- regio Midden-Brabant: antenne Vilvoorde, loket Tervuren, loket Strombeek-Bever, loket Wolvertem en loket Zaventem.

Inburgeringbeleid. Tot het vormingsprogramma dat een inburgeraar moet volgen in het kader van het primaire inburgeringstraject behoort ook de opleiding Nederlands tweede taal (NT2). De drie erkende aanbodverstrekkers NT2 zijn de Centra voor Basiseducatie, de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Universitaire Talencentra.

De Huizen van het Nederlands zijn verantwoordelijk voor de intake en het testen van kandidaat-cursisten en het doorverwijzen naar het meest gepaste aanbod.

In 2006 werd de doelgroep van het inburgeringbeleid uitgebreid. Daardoor werd meteen ook de taak van de Huizen van het Nederlands verzwaard. Daarnaast ondersteunen ze ook de uitvoering van de Vlaamse wooncode: ze toetsen de taalbereidheid van de (kandidaat-) huurders. Om die extra taaklast aan te kunnen, werd het budget voor de subsidiëring van de Huizen van het Nederlands verhoogd.

8.2.3 Consortium Volwassenenonderwijs **De Groene Rand**

Door de invoering van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs werden er dertien consortia volwassenenonderwijs opgericht. Een dergelijk consortium is een regionaal samenwerkingsverband tussen Centra voor Volwassenenonderwijs en Centra voor Basiseducatie. De consortia moeten in overleg met andere relevante opleidings- en vormingsactoren de regionale opleidingsbehoeften in kaart brengen en het huidige opleidingsaanbod van de centra optimaliseren. Ook moeten zij het opleidingsaanbod verbreden en

laagdrempeliger maken en een doelgroepenbeleid uitbouwen. Ten slotte moeten ze een samenwerkingsprotocol afsluiten met de Huizen van het Nederlands die in hun regio een werking hebben.

Eén van deze consortia volwassenenonderwijs – de Groene Rand – heeft als werkingsgebied de Vlaamse Rand (zie www.groenerand.be).

8.2.4 Wachtlijsten NT2

Wachtlijsten NT2 zijn er alleen in de basiseducatie. De andere aanbodsverstrekkers – Centra voor Volwassenenonderwijs en Universitaire Talencentra – kennen ze niet.

Sinds februari 2004 wordt halfjaarlijks een rondvraag over de wachtlijsten NT2 in de Centra voor Basiseducatie georganiseerd. Daaruit blijkt dat de wachtlijsten gestaag afnamen, tot ze in oktober 2007 verdwenen waren. Ter vergelijking: in september 2005 waren er nog 133 personen op de wachtlijst.

Bijkomende middelen. Om de wachtlijsten zo snel mogelijk af te bouwen, werden sinds 2001 onder de Centra voor Basiseducatie bijkomende middelen verdeeld voor de organisatie van extra aanbod NT2.

Naast de organisatie van extra aanbod NT2 in de Centra voor Basiseducatie werd jaarlijks een bedrag van de bijkomende middelen NT2 gereserveerd voor de organisatie van zomeraanbod NT2 in de Centra voor Volwassenenonderwijs.

In 2006 besloot de Vlaamse overheid een groeipad uit te tekenen voor bijkomende middelen NT2. In 2006 werd een bijkomend bedrag van 3,4 miljoen euro geïnvesteerd in extra aanbod NT2, vanaf 2007 was dat 5,2 miljoen euro. Daardoor was een totaal bedrag van 11,4 miljoen euro beschikbaar voor de organisatie van een bijkomend aanbod NT2.

Op basis van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs is het financieringssysteem van de Centra voor Basiseducatie sinds 1 september 2008 gewijzigd. De bijkomende middelen NT2 worden voortaan opgenomen in de reguliere financiering van de centra.

8.3 Conclusie

Het Huis van het Nederlands en het inburgeringsbeleid betekenen een stap vooruit op het gebied van de integratie van anderstaligen in de Vlaamse Rand. Het aanbod taallessen Nederlands is momenteel geografisch ruimer gespreid en inhoudelijk beter gedifferentieerd, zodat het ook laagdrempeliger geworden is. Toch moet voldoende aandacht blijven gaan naar het bereiken van de vele verschillende anderstalige doelgroepen in de Vlaamse Rand. Aandacht en opvolging blijven dus nodig. Ook de specificiteit van NT2 in de Vlaamse Rand, waar slechts een beperkt deel van de cursisten verplichte inburgeraars zijn, moet erkend blijven, bijvoorbeeld in verband met de decentrale intake van de vele vrijwillige cursisten.

9. Toepassing van de taalwetgeving

9.1 Uitdagingen/beleidsopties

Blijven toezien op een strikte toepassing van de taalwetgeving, om het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand te bevestigen en te versterken.

9.2 Realisaties/genomen initiatieven

Toezicht subsidiëringpraktijk. Vlaams minister Marino Keulen gaf in juni 2005 de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant de opdracht een omstandige rapportering te bezorgen over de subsidiëringpraktijk in de 6 faciliteitengemeenten. Het was de bedoeling om strikt op te treden tegen mogelijke financiële discriminatie van de Vlaamse verenigingen. De gouverneur bezorgde zijn verslag in september 2005. Hij blijft toezicht uitoefenen op de subsidiëringpraktijk tegenover Nederlandstalige verenigingen in de Vlaamse randgemeenten.

Omzendbrieven. In zijn omzendbrief van 8 juli 2005 aan de lokale besturen bevestigt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur de richtlijnen vervat in de omzendbrieven van de Vlaamse ministers Peeters en Martens van 16 december 1997 en 9 februari 1998. Tegelijk verduidelijkt hij die richtlijnen aan de hand van concrete voorbeelden, gesteund op de arresten van de Raad van State van 23 december 2004.

Deze arresten en een recent arrest van 19 juni 2008 stellen formeel dat in de faciliteitengemeenten de bestuurstaal het Nederlands is en dat de omzendbrieven Peeters en Martens louter de taalwetgeving bevestigen zoals die moet worden geïnterpreteerd.

Mandaten. De vereiste van de kennis van de Nederlandse taal voor de uitoefening van het mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van de gemeenteraad werd ingeschreven in artikel 44, §6 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005.

Gemeenteraadsverkiezingen 2006. Op 8 oktober 2006 hadden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De nieuwe gemeentebesturen traden in functie op 1 januari 2007. De Vlaamse minister van Binnenlands

Bestuur heeft de burgemeesters van de gemeenten Wemmel en Drogenbos benoemd zodra hun voordracht was onderzocht door de procureur-generaal en door de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant. Ook de burgemeester van Sint-Genesius-Rode werd benoemd. De drie benoemde burgemeesters hebben bij de verzending van de oproepingsbrieven aan de kiezers de regelgeving correct toegepast.

In de andere drie gemeenten (Kraainem, Linkebeek, Wezembeek-Oppem) zijn de voorgedragen kandidaat-burgemeesters niet benoemd. Ze overtraden de taalwet doordat ze Franstalige oproepingsbrieven verstuurd en niet optraden tegen het gebruik van het Frans in de gemeenteraad.

9.3 Conclusie

De initiatieven die waren vooropgesteld in de beleidsnota De Vlaamse Rand kregen vorm. Het toezicht op de strikte toepassing van de taalwetgeving blijft gewaarborgd.

10. Huisvesting

10.1 Uitdagingen/beleidsopties

De leefbaarheid in de Vlaamse Rand komt ernstig in het gedrang door de hoge prijzen voor bouwgrond en woningen. De Vlaamse overheid wil daarom nagaan of de bestaande actoren binnen de huisvesting ingeschakeld kunnen worden in een beleid dat specifiek is gericht op de Vlaamse Rand. Daartoe is afstemming nodig met de initiatieven van de provincie.

10.2 Realisaties/genomen initiatieven

10.2.1 Het Vlaamse huisvestingsbeleid

In de Vlaamse Rand liggen de prijzen van de woningen en de bouwgrond gevoelig hoger dan in andere Vlaamse regio's. De sociale woningbouw neemt in de Vlaamse Rand in absolute cijfers weliswaar gestaag toe, maar onder meer door de hogere verwervingsprijzen van het onroerend goed blijft de inhaalbeweging ten opzichte van de rest van Vlaanderen eerder bescheiden. Van het woningbestand in de Vlaamse Rand bestaat 4,4% uit sociale huurwoningen. In het Vlaams Gewest bedraagt dit percentage 5,5%. Er zijn wel grote intergemeentelijke verschillen. Zo telt Vilvoorde 12 % sociale huurwoningen en Linkebeek 0%. Het aandeel sociale woningen ligt in de faciliteitengemeenten lager (3,2%) dan in de rest van de Rand (4,6%).

De specifieke subsidieregeling met betrekking tot de aankoop van bouwgrond in de Vlaamse Rand werd opgeheven. Het stelsel bleek geen succes te zijn. Het Vlaamse huisvestingsbeleid voor de Vlaamse Rand spitst zich vooral toe op de werking van Vlabinvest (zie punt 24). Daarnaast zijn enkele beleidsinitiatieven en projecten gelanceerd die ook relevant zijn voor de Vlaamse Rand.

Stuurgroep. Om het huisvestingsbeleid in de Vlaamse Rand voor te bereiden en op te volgen, werd eerder al de gemengde stuurgroep Vlabinvest opgericht. Die werkgroep moet voorstellen uitwerken om de samenwerking tussen de actoren die actief betrokken zijn bij het huisvestingsbeleid in de Vlaamse Rand te verbeteren.

Recht van voorkoop Vlabinvest. Op 29 februari 2008 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet dat de Wooncode wijzigt. Daardoor beschikt Vlabinvest met het recht van voorkoop over een nieuw instrument voor haar woonbeleid.

Ondersteuning lokaal woonbeleid. De Vlaamse Wooncode wijst de gemeente in het woonbeleid een regisseursrol toe. Om de gemeenten daarbij te helpen, heeft de Vlaamse Regering in september 2007 het besluit ter ondersteuning van de intergemeentelijke initiatieven op het gebied van wonen goedgekeurd. Dat bevat een structureel en reglementair kader rond *intergemeentelijke samenwerking*. Zeker voor de Vlaamse Rand biedt samenwerking tussen lokale actoren perspectieven om een doelgericht lokaal woonbeleid te ontwikkelen, dat inspeelt op specifieke problemen zoals doelgroepen en torenhoge vastgoedprijzen. In 2007 en 2008 werden vier projecten ingediend en erkend, die betrekking hebben op 8 gemeenten van de Vlaamse Rand. Deze gemeenten zijn Asse, Dilbeek, Grimbergen, Hoeilaart, Machelen, Meise, Overijse en Vilvoorde.

Taalbereidheid. Het kaderbesluit sociale huur (BVR van 12 oktober 2007) bevat verschillende elementen die de slagkracht van de sociale huisvesting moeten vergroten: meer lokaal maatwerk, aanpak van leefbaarheidproblemen, aangepaste toewijzingsreglementering, de proefperiode, het begeleidingsproces, de aanpak van domiciliefraude, enz. Het besluit bevat ook de taalbereidheidsvoorwaarde: de anderstalige kandidaat-huurder van een sociale woning moet de bereidheid tonen om Nederlands te leren. Het Grondwettelijk Hof heeft intussen geoordeeld dat die taalbereidheidsvoorwaarde niet discriminerend is.

Financieringstelsel. In het nieuwe financieringssysteem voor de bouw van sociale huurwoningen door sociale huisvestingsmaatschappijen (NFS-2) werd het prijsplafond voor de aankoop van grond verhoogd met 10%. De Vlaamse overheid waarborgt de sociale huisvestingsmaatschappijen een sluitende financiering als ze binnen bepaalde normen en prijsplafonds werken.

Waarborgenbesluit. In het nieuwe waarborgenbesluit van de erkende kredietmaatschappijen (EKM's, BVR van 29 juni 2007) heeft de Vlaamse Regering de maximale verkoopwaarde voor een private woning die in aanmerking wil komen voor een sociale lening bij een EKM (en die 200.000 euro bedroeg,

vermeerderd met 5% per persoon ten laste), wordt verhoogd met 10%. Die verhoging geldt alleen als de woning zich in een Vlabinvest-gebied bevindt. Op die manier wordt ingespeeld op de hogere verkoopprijzen in de Vlaamse Rand.

Bijzondere sociale leningen. De Raad van Bestuur van de VMSW heeft de maximale aankoopwaarde om in aanmerking te komen voor een bijzondere sociale lening met 10% verhoogd. De verhoging geldt alleen in het Vlabinvest-gebied en is van kracht sinds 1 september 2008.

Uitvoeringsprogramma. De VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen) stelt een jaarlijks uitvoeringsprogramma op voor de aankoop, bouw en renovatie van sociale huur- en koopwoningen. Dat programma is een lijst met alle woonprojecten waarvoor in dat jaar een budget wordt vastgelegd. Het uitvoeringsprogramma steunt op een omgevingsanalyse en een wetenschappelijk onderbouwde behoeftebepaling van gemeenten en regio's. De opmaak van de jaarlijkse uitvoeringsplannen gebeurt in overleg met alle sociale woonactoren en houdt rekening met de resultaten van het lokaal overleg. Mocht blijken dat een regio specifieke behoeften heeft, dan worden die rechtstreeks vertaald in het programma.

Grond- en pandenbeleid. Het decreet over het grond- en pandenbeleid omvat faciliterende, stimulerende en regulerende maatregelen die de lokale instanties meer slagkracht moeten geven. Het decreet bevat onder meer in het hoofdstuk *Wonen in eigen streek* een bijzondere overdrachtsvoorwaarde van gronden en panden in sommige gemeenten. Indien die gronden en panden gelegen zijn in een woonuitbreidingsgebied of in een woongebied waarvoor een planologische afwijking op art. 8 & 2 van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse geldt (meer woonlagen voor gebouwen toestaan dan het gewestplan bepaalt), kunnen ze slechts worden overgedragen aan personen die, volgens het oordeel van een provinciale beoordelingscommissie, beschikken over een *voldoende band* met de gemeente. Bijna alle gemeenten in de Vlaamse Rand komen voor die bijzondere overdrachtsvoorwaarde in aanmerking.

Sociale Verhuurkantoren (SVK). In de Vlaamse Rand zijn er momenteel 3 intergemeentelijke SVK's actief, die zowel door Vlaanderen als door de provincie Vlaams-Brabant worden ondersteund:

- Asse-Affligem met 48 woningen in de Vlaamse Rand;
- De Woonkoepel met 22 woningen in de Vlaamse Rand;
- Webra met 40 woningen in de Vlaamse Rand.

10.2.2 Het provinciale huisvestingsbeleid

Reglement. Het provinciale reglement ter stimulering van huisvestingsinitiatieven (1 februari 2005) moet het provinciale huisvestingsbeleid voor de Vlaamse Rand concretiseren. In dat reglement wordt voor de duurder gemeenten een hogere projectsubsidie voor huurwoningen gereserveerd (maximum € 26.000/woning). Tegelijk wordt voor de samenwerkingsverbanden ter realisatie van kavels, koopwoningen of huurwoningen voorrang gegeven aan projecten uit de Vlaamse Rand. Voor de periode 2004-2008 gaat het om 101 woningen voor een totaalbedrag van 2.454.000 €. Voor 2009 werd een subsidie toegekend voor 59 woningen voor een totaal van 1.135.500 €.

Project. In samenwerking met de huisvestingsmaatschappij Providentia en de afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur van de Vlaamse overheid realiseert de provincie een huisvestingsproject van 85 sociale woongelegenheden op de site van het Provinciaal Instituut voor Vorming en Opleiding (PIVO) in Asse.

Leningen. Voor de provinciale bijkomende leningen voor de aankoop, bouw of renovatie van de enige woning werd bij provincieraadbeslissing van 12 september 2006 de maximaal toegelaten venale waarde voor de gemeenten in de Vlaamse Rand verhoogd van 150.000 euro tot 230.000 euro. In 2007 en 2008 bedroeg de intrestvoet van deze leningen 2,5%.

10.3 Flankerend beleid

Huisvesting is een van de domeinen waaraan de Task Force Vlaamse Rand aandacht heeft besteed in zijn voorstel voor het flankerend beleid in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB).

De Task Force Vlaamse Rand wijst alvast op het bestaande instrumentarium, dat al kan worden beschouwd als flankerend beleid. Dat instrumentarium is al hoger toegelicht. In een notendop:

- volgens de Vlaamse Wooncode kan de sociale verhuurder een toewijzingsreglement opstellen

dat als voorwaarde een specifieke lokale binding oplegt;

- kandidaat-huurders van een sociale huurwoning moeten bereid zijn Nederlands te leren;
- het werkingsgebied van Vlabinvest, dat zijn woningen onder meer toekent op basis van een bindingsfactor met de regio, is verruimd;
- ook de provincie Vlaams-Brabant voert een gedifferentieerd beleid voor woningen in de Vlaamse Rand: voor leningen die ze toekent mag de venale waarde van een woning in de Vlaamse Rand 45.000 euro hoger zijn dan in de rest van de provincie;
- in het decreet grond- en pandenbeleid krijgen gemeenten, die behoren tot de 40% Vlaamse gemeenten waar de gemiddelde bouwgrondprijs het hoogst is en die de hoogste interne of externe migratiedruk hebben, een bijzondere eigendomsoverdracht-voorwaarde (zie 10.2.1 Grond- en pandenbeleid).

Aanvullende mogelijkheden. Het aanbod aan sociale woningen in de Rand blijft beperkt, net zoals het globale welzijnsaanbod. Waar dat nodig is, moet de Vlaamse overheid zelf actief worden. Bij het realiseren van bijkomende sociale woningen moet maximaal worden ingezet op samenwerking met Vlabinvest. Dat heeft daarvoor extra mensen en middelen nodig. Om de hoge prijzen enigszins te kunnen drukken zijn op de privémarkt maatregelen nodig die speculatie tegengaan en die ervoor moeten zorgen dat er genoeg bouwgrond op de markt beschikbaar is.

Het aanbieden van betaalbare woningen voor de bewoners van het VSGB vormt een belangrijke beleidsuitdaging. In het kader van het afbakeningsproces zijn bijkomende locaties voor woningaanbod aangeduid: reconversiegebieden, een programma van aan te snijden binnengebieden en woonuitbreidingsgebieden, enkele nieuwe gebieden met een niet-woonbestemming. Om ze te ontwikkelen kan een woonbeleidsplan voor het VSGB worden uitgewerkt, met concrete aanbevelingen en acties. Die acties moeten onder meer ook een doelgroepenbeleid ondersteunen, dat sociale woningbouw stimuleert en een voorrangregeling uitwerkt voor mensen die een lokale band kunnen bewijzen met de gemeente.

10.4 Conclusie

Er werd al een aantal initiatieven genomen voor een gebiedsspecifieke aanpak van de huisvestingsproblematiek in de Vlaamse Rand. Voorlopig bestaat er nog te weinig afstemming tussen die initiatieven. De al genomen maatregelen moeten nu van nabij worden opgevolgd om te zien of ze voldoende resultaat opleveren. Als dat niet het geval is, zullen er nog bijkomende maatregelen nodig zijn.

11. Economie/START

11.1 Uitdagingen/beleidsopties

Het Strategisch Actieplan voor de Reconversie en Tewerkstelling luchthaven Zaventem (START) moet de luchthavenregio een economische impuls geven. Dat gebeurt onder meer door acties op het gebied van mobiliteit (betere ontsluiting van de luchthaven en regionale mobiliteit), bedrijventerreinen (vervuilde bedrijfsgronden saneren en ruimte creëren voor nieuwe activiteiten). Tegelijk wordt een luchthavenbeleid op de lange termijn ontwikkeld en worden specifieke maatregelen genomen voor de regionale arbeidsmarkt.

11.2 Realisaties/genomen initiatieven

Strategische visie. Voor de opmaak van een strategische visie op de ontwikkeling van de luchthaven en de regio werd een visiewerkgroep opgericht, getrokken door de voormalige administratie Economie. Op basis van bijkomende studieopdrachten is binnen de visiewerkgroep het ontwikkelingsperspectief voor de luchthavenregio uitgetekend. Om dat ontwikkelingsperspectief te ondersteunen, is een voorstel van 18 strategische projecten gedefinieerd. De Task Force die in het kader van START opgericht werd, heeft van de Vlaamse regering de opdracht gekregen om de projecten op te volgen die de Vlaamse Regering op 10 december 2004 had goedgekeurd en om de strategische projecten in de startblokken te zetten. De Studiedienst van de Vlaamse Regering zal de effecten van de langetermijnvisie voor de luchthavenregio jaarlijks evalueren.

Afdeling Luchthavenbeleid. Op 1 april 2008 ging de afdeling Luchthavenbeleid binnen het Departement Mobiliteit en Openbare Werken van start. De afdeling biedt beleidsondersteuning bij de verdere bestuurlijke verankering van het luchthavenbeleid.

Haalbaarheidsstudie bedrijventerreinen. De Vlaamse overheid wil het ontwikkelingspotentieel kunnen beoordelen van voorstellen voor nieuwe bedrijventerreinen binnen het VSGB en de luchthavenregio. Daarom heeft ze een bestek uitgeschreven om de financieel-economische haalbaarheid van de bedrijvenzones te onderzoeken. De studie moet

ook de belangrijkste sleutels inventariseren die kunnen bijdragen tot de ontwikkeling van de terreinen. Ten slotte moet ze voor de diverse voorstellen een haalbaar tijdsplan suggereren. De studie werd in het voorjaar van 2008 gegund.

Masterplan Vilvoorde-Machelen. Om de reconversie van de bedrijvenzones in Vilvoorde en Machelen te ondersteunen, heeft de Vlaamse minister van Economie aan de provincie Vlaams-Brabant een subsidie toegekend voor de opmaak van een masterplan. Het masterplan Vilvoorde-Machelen is een strategisch plan met effectenrapportage voor de reconversie en de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de verouderde bedrijvenzone Vilvoorde-Machelen.

De Deputatie van Vlaams-Brabant heeft de verschillende scenario's in mei 2008 besproken en het dossier overgemaakt aan de Vlaamse Regering. In het eerste scenario wordt sterk ingezet op de ontwikkeling van regionale kantoren en kantoorachtigen. In scenario twee wordt meer gefocust op de potenties van recreatie en leisudefaciliteiten. In het derde scenario wordt een combinatie gezocht tussen enerzijds kantoorontwikkelingen en anderzijds een aanbod van recreatie en leisudefaciliteiten.

De Vlaamse Regering heeft in het kader van de goedkeuring van de brownfieldconvenanten, op 20 februari 2009 een beslissing genomen over de volledige invulling van het Masterplan Vilvoorde-Machelen. Daarin geeft ze aan hoeveel ruimte retail, leisure, TDL (Transport, Distributie en Logistiek), KMO, kantoren, wonen en park mogen innemen in het reconversiegebied. Tegelijkertijd wordt ook ingezet op bijkomende mobiliteit en infrastructuur.

Meise – Westrode. Op 3 december 2004 heeft de Vlaamse Regering beslist het regionale bedrijventerrein *Westrode* te ontwikkelen als transport- en distributiezone. De realisatie van het terrein liep vertraging op door problemen met de verkeersontsluiting en de juridische onderbouwing.

Eind 2008 werd het bedrijventerrein in Meise geselecteerd als bijzonder economisch knooppunt. De Vlaamse Regering heeft toen een nieuwe principiële beslissing genomen om het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen te actualiseren en gedeeltelijk te herzien. Dat maakt een oplossing *op maat* voor dringende knelpunten in de periode 2007-2012 mogelijk. De selectie van het bedrijventerrein betekent dat op basis van een specifiek onderzoek- en over-

legproces zal worden beslist of ontwikkelingen op het terrein mogelijk zijn, en zo ja, welke.

Financiering. Voor de financiering van het totale START-project heeft de Vlaamse Regering in 2006 (54,355 mln. euro), 2007 (67,677 mln. euro), 2008 (64,956 mln. euro) en 2009 (67,74 mln. euro) de nodige financiële middelen gereserveerd in het kader van de meerjarenbegroting. In de vermelde bedragen zijn ook de investeringen voor de weginfrastructuur en De Lijn inbegrepen.

11.3 Flankerend beleid

Economie is een van de domeinen waaraan de Task Force Vlaamse Rand aandacht heeft besteed in zijn voorstel voor het flankerend beleid in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB).

Binnen het VSGB is er nog ruimte voor bijkomende economische activiteiten. Dat betekent uiteraard ook bijkomende arbeidsplaatsen, waarvoor vooral werknemers van buiten de regio aangetrokken moeten worden. Daarvoor is een flankerend beleid nodig dat grotendeels gelijkloopt met het flankerende beleid dat de Vlaamse Regering in het START-plan heeft opgezet. De Task Force vraagt dan ook om de beleidsopties binnen START door te trekken naar het hele VSGB.

Voorstellen voor het flankerend beleid moeten dus mikken op 5 doelen:

- economische ruimte ter beschikking stellen van nieuwe bedrijven, met kwalitatief ingerichte en duurzame bedrijventerreinen;
- mensen uit Halle-Vilvoorde aanmoedigen om te werken in eigen streek en nieuwe mensen aantrekken om nieuwe arbeidsplaatsen in te vullen;
- mensen bijscholen;
- *taalsporen naar werk* aanbieden: NT2 op opleidings- en werkvloer;
- de arbeidsmobiliteit optimaliseren.

11.4 Conclusie

Om het luchthavenbeleid van de Vlaamse Regering op langere termijn te ondersteunen, werd de administratie versterkt met een nieuwe afdeling Luchthavenbeleid. Strategische projecten (luchthavengerelateerde bedrijventerreinen) worden onderzocht op hun toekomstperspectief.

12. Ruimtelijke ordening

12.1 Uitdagingen/beleidsopties

De afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) geeft uitvoering aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Ze moet een aangepast beleid voor het stedelijk gebied mogelijk maken, conform het gebiedsgericht ontwikkelingsperspectief dat in het RSV wordt geschetst. Momenteel loopt het overlegproces over de afbakening. Daarin moet worden onderzocht welke concrete ruimtelijke ontwikkelingen verantwoord zijn. In elk geval moet worden vermeden om ongebreidelde open ruimte te blijven aansnijden.

Het overlegproces moet voorstellen opleveren die kunnen leiden tot bestemmingswijzigingen in een naderhand op te maken Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP).

12.2 Realisaties/genomen initiatieven

Wat de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel betreft, werden al enkele resultaten geboekt:

- een basisonderzoek op het gebied van ruimtelijke ordening voor het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel is uitgevoerd;
- er is een visie over de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel;
- de belangrijke beleidsvragen om de beleidsopties voor het gebied verder te kunnen oriënteren zijn geformuleerd;
- de Vlaamse Regering heeft een tussentijdse oriënterende beslissing genomen (11 mei 2007);
- het overlegproces werd daarna heropgestart: het liep van september 2007 tot oktober 2008;
- in de Task Force Vlaamse Rand werd een nota over het flankerend beleid opgemaakt.

De Vlaamse Regering heeft op 11 mei 2007 akte genomen van het tussentijdse rapport focusbepaling en onderschrijft de hoofdlijnen ervan. De voorgestelde oriëntaties werden op 20 februari 2009 aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De minister bevoegd voor de Vlaamse Rand en de minister van

Ruimtelijke Ordening hebben op die datum eveneens een nota voorgelegd aan de Vlaamse Regering waarin ze het noodzakelijke flankerende beleid beschrijven.

De Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening zal nu een RUP opmaken voor het VSGB. Daarin zal rekening worden gehouden met de inzichten in de milieu-effecten via het integratiespoor van het plan-MER.

12.3 Conclusie

Het overlegproces voor de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel – een erg belangrijk project voor de regio – is bijna afgerond. De Vlaamse minister bevoegd voor de ruimtelijke ordening zal een RUP opmaken voor het VSGB waarin rekening wordt gehouden met de inzichten in de milieu-effecten via het integratiespoor van het plan-MER.

Op 20 februari 2009 heeft de Vlaamse Regering, naar aanleiding van de kennisname van het eindrapport VSGB, eveneens kennis genomen van de nota flankerend beleid.

De minister bevoegd voor de coördinatie van het beleid in de Vlaamse Rand rond Brussel moet het flankerend beleid nu verder uitwerken, samen met de functioneel bevoegde ministers. Hij zal de Vlaamse Regering ook een voorstel overleggen in verband met de oprichting van een coördinatieplatform VSGB.

13. Mobiliteit

13.1 Uitdagingen/beleidsopties

De mobiliteit in de Vlaamse Rand is zeer sterk gericht op de hoofdstad. Daarnaast heeft de Vlaamse Rand ook dwarsverbindingen nodig. Daarvoor moet het openbaar vervoer worden versterkt. Om het woon-werkverkeer efficiënter te maken, moet werk worden gemaakt van bedrijfsvervoerplannen.

13.2 Realisaties/genomen initiatieven

13.2.1 RegioNet Brabant-Brussel – START

In het kader van het START-dossier van de Vlaamse Regering heeft De Lijn bij de ambtelijke werkgroep een uitgebreid project ingediend voor de betere ontsluiting van de luchthaven. De Vlaamse Regering heeft het budget voor dit project voor de periode 2006 – 2009 goedgekeurd. De krachtlijnen van het project:

- de uitbouw van 13 rechtstreekse toevoerlijnen voor werknemers naar de luchthaven vanuit een straal van ongeveer 20 km;
- de uitvoering van de maatregelen in het RegioNet Brabant-Brussel die bijdragen tot de ontlasting van de noordelijke ring RO, zoals de verdubbeling van de frequentie op de streeklijnen en de lokale bediening rond de GEN-stations (gerealiseerd in 2008-2009). Ook werden op diverse plaatsen doorstromingsmaatregelen gerealiseerd.

Het pakket van 13 rechtstreekse lijnen omvat:

gerealiseerd in 2006:

Lijn 652 Leuven – Herent – Kortenberg – Luchthaven – Cargo

Lijn 272 Brussel Noord – Schaarbeek – Evere – Kei-berg – Luchthaven – Cargo (fase 1)

Lijn 682 Mechelen – Zemst – Weerde – Elewijt – Perk – Cargo – Luchthaven

gerealiseerd in 2007:

Lijn 820 Dilbeek – Jette – Vilvoorde – Zaventem

Lijn 821 Merchtem – Grimbergen – Vilvoorde – Zaventem

Lijn 621 Kapelle o/d Bos – Humbeek – Beigem – Grimbergen – Vilvoorde – Buda – Kei-berg – Luchthaven

Lijn 683 Mechelen – Hofstade – Zemst – Vilvoorde – Cargo – Luchthaven

Lijn 681 Mechelen – Bonheiden – Boortmeerbeek – Cargo – Luchthaven

Lijn 616 Leuven – Bertem – Moorsel – Sterrebeek – Luchthaven – Cargo

Lijn 651 Leuven – Everberg – Kortenberg – Steenokkerzeel – Cargo – Luchthaven

Lijn 659 Roodebeek – Luchthaven – Cargo

Lijn 272 Bonheiden – Keerbergen – Haacht – Cargo – Luchthaven (fase 1)

Lijn 272 Brussel Noord – Schaarbeek – Evere – Kei-berg – Luchthaven (fase 2)

gerealiseerd in 2008 (opstart jan. 2009):

Lijn 830 Groenendaal – Tervuren – Zaventem – Ma-chelen

Lijn 272 Bonheiden – Keerbergen – Haacht – Cargo – Luchthaven (fase 2)

13.2.2 Toekomstplan 2020

De Lijn Vlaams-Brabant is een studie gestart ter voorbereiding van het toekomstplan Vlaams-Brabant – Brussel met als tijdschouder 2020. Dat toekomstplan moet een nauwkeurige visie ontwikkelen over de toekomstmogelijkheden van geïntegreerd openbaar vervoer in Vlaams-Brabant. Het moet een concreet en gefaseerd document worden dat voor De Lijn Vlaams-Brabant als leidraad kan fungeren bij de planning van de investeringen op korte en lange termijn.

13.2.3 Promotie en informatie

In 2006 hebben De Lijn Vlaams-Brabant en BIAC met de steun van VOKA een promotiecampagne gevoerd voor alle werknemers op het luchthavendomein. De campagne wilde de werknemers sensibiliseren voor het openbaar vervoer door middel van individueel reisadvies, probeerpassen, een mobiliteitswedstrijd, enz.

In het kader van de START-lijnen wordt bij de invoering van elke lijn een uitgebreide promotiecampagne gestart. Toen het hele pakket van 13 rechtstreekse lijnen begin 2009 voltooid was, werd een nieuwe communicatiecampagne opgestart, onder meer met een tv-spot, brieven en folders voor bedrijven, huis aan huisbedeling van folders en netplannen, en een affiecampagne in autobussen en openbare gebouwen.

13.2.4 Noordelijke ontsluiting van de luchthaven: GRUP

Diaboloproject. Het Diaboloproject voorziet in de aanleg van nieuwe spoorweginfrastructuur die de luchthaven van Zaventem rechtstreeks toegankelijk maakt vanuit Mechelen en Antwerpen. Vanuit het Station Brussel-Nationaal-Luchthaven zal een ondergrondse spoorlijn aansluiten op de nieuwe spoorlijn N25, tussen Schaarbeek en Mechelen. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) voor de noordelijke ontsluiting van de luchthaven heeft het Diaboloproject planologisch verankerd.

Wegenbouwproject. Het Diaboloproject wordt aangevuld met een investeringsproject *Noordelijke Ontsluiting van de luchthaven van Zaventem*. Dat is een onderdeel van het START-programma van de Vlaamse Regering.

Dit investeringsproject vervolledigt het bestaande complex nr. 12 Vilvoorde – Luchthavenlaan op de E19 met de aanleg van extra uit- en toeritten langs de noordzijde van het complex. Om de capaciteit van de vrachtttoegang van Brussels Airport (Cargo zone) te verhogen, wordt een viaduct aangelegd vanaf de bestaande brug over de E19. Die rechtstreekse aansluiting op de ingang van de Cargo-zone van Brussel Airport Company zal de vrachtttoegang tot de luchthaven gevoelig verbeteren. Ten noorden van het nieuwe complex wordt een fietsbrug gerealiseerd, zodat het fietsverkeer in deze zone volledig gescheiden zal worden afgewikkeld.

Beide investeringsprojecten zullen gezamenlijk gerealiseerd worden door de Vlaamse overheid en de NV Infrabel. De financiering van beide projecten gebeurt via Publiek-Private Samenwerking. De oplevering van beide projecten is gepland tegen 2012.

Andere projecten. Andere infrastructuurprojecten omvatten het aanpassen van:

- de Ring 0 zone Zaventem, tussen E19 en E40 – aanleg van parallelwegen,
- de Ring 0 Noord, E 40 tot A12 en A12 tot Vilvoorde – aanleg parallelwegen,
- de A12 ter hoogte van Meise Westrode (aanleg van viaduct en ontsluiting van het bedrijventerrein Meise Westrode),
- de N1 – Budasteenweg,
- de Ring 0 Oost in een verdere fase van dit verbeteringsproces.

13.3 Flankerend beleid

Mobiliteit is een van de domeinen waaraan de Task Force Vlaamse Rand aandacht heeft besteed in zijn voorstel voor het flankerend beleid in het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB).

Mobiliteit en leefbaarheid zijn de toetsstenen voor de toekomstige ontwikkelingen in dit gebied. Om de ontsluiting van het VSGB te verbeteren, zullen acties nodig zijn voor de verschillende vervoermodi.

De uitdagingen op het gebied van mobiliteit kunnen worden aangepakt op 3 verschillende sporen, die stuk voor stuk onderzocht moeten worden:

1. het realiseren van extra infrastructuur en het beter benutten van de bestaande infrastructuur voor de verschillende modi;
2. het promoten van de alternatieve modi (fietsers en voetgangers, openbaar vervoer, waterwegen en spoorvervoer) volgens het STOP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Privé-vervoer);
3. het beperken van het aantal verplaatsingen.

Om de bereikbaarheid van het VSGB te verbeteren, zijn ingrepen nodig voor het openbaar vervoer (zowel trein als bus en tram), het watergebonden transport, het wegverkeer en de wegeninfrastructuur en het fiets- en voetgangersverkeer. Vervoersmogelijkheden die het autosolisme tegengaan moeten worden gestimuleerd. Daarnaast moet worden ingezet op nieuwe concepten, zoals telewerken of mobiliteitsmanagement. De Task Force pleit ervoor om de verschillende alternatieven verder uit te werken en onderling te vergelijken in een maatschappelijke kosten-batenanalyse.

Openbaar vervoer. De tijdige uitvoering van alle maatregelen voor het GEN en het ruimere Regionet Brabant Brussel zijn absoluut noodzakelijk. Nog niet gepland – maar wel gewenst – is een uitbreiding van het stationsaanbod, bijvoorbeeld met stations in Machelen, Pontbeek Asse, Huizingen en Buizingen. Ook de rol van het stads- en streekvervoer moet worden versterkt. Mogelijkheden daartoe onderzoekt De Lijn in een studie Toekomstplan 2020, waarin ook het ontwikkelingspotentieel van een tramnetwerk wordt bestudeerd. Dat zou maximaal moeten inspelen op de aanwezige vervoervraag en een geïntegreerd onderdeel vormen van het openbaar vervoernetwerk van de verschillende operatoren: De Lijn, de NMBS en de MIVB. Een afzonderlijke studie focust op de nachtelijke mobiliteitsvraag in

de luchthavenregio en de verschillende mogelijkheden om op die vraag in te spelen.

Weginfrastructuur. In het kader van het START-project zijn al diverse maatregelen genomen voor het optimaliseren van de infrastructuur. In de ruimere regio zijn echter nog acties noodzakelijk, onder meer de omvorming van de R22, de Budasteenweg en de Schaarbeeklei om het reconversiegebied Vilvoorde-Machelen te ontsluiten. De provincie Vlaams-Brabant heeft in het kader van het Masterplan Vilvoorde-Machelen aan de Vlaamse Regering gevraagd om, ongeacht het ontwikkelingsscenario voor de regio, de infrastructuur- en mobiliteitsinvesteringen te doen die nodig zijn om het reconversiegebied optimaal te ontsluiten. Een aantal van deze maatregelen is immers niet opgenomen in START. De Vlaamse Regering heeft zich op 20 februari 2009 bereid verklaard om in een meerjarenkader haar deel van de investeringen te financieren.

Daarnaast is een samenhangende visie nodig voor de Ring O. Om de zuidelijke kanaalzone beter te ontsluiten, zijn enkele wegtracés voorgesteld.

Voetgangers en fietsers. Een kwalitatief en functioneel netwerk van fietsvoorzieningen moet niet alleen de Vlaamse Rand ontsluiten, maar ook aansluiten op een nog te realiseren Brussels netwerk. Het Vlaams Parlement heeft op 4 februari 2009 een resolutie goedgekeurd waarin zij de Vlaamse Regering vraagt om samen met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werk te maken van de aanleg van een gewestelijk expresnet voor de zachte weggebruiker tussen de gemeenten uit de Vlaamse Rand en Brussel.

Mobiliteitsmanagement en telewerken. Door telewerken actief te stimuleren in een regio die ruimer is dan het VSGB kan men het aantal verplaatsingen beperken. De regio heeft bovendien nood aan een pendelplan dat gericht is op het onttrekken van het individueel gemotoriseerd verkeer in de spits. Oplossingen voor mobiliteit kunnen ook gevonden worden in een dynamisch verkeersbeheer, het stimuleren van de fiets en een goede organisatie van overstapmogelijkheden.

13.4 Conclusie

Op het gebied van mobiliteit in de Vlaamse Rand zijn belangrijke stappen vooruit gezet. Die volstaan echter niet om alle gedetecteerde noden op te van-

gen. Zo moet tijdens de volgende legislatuur onder meer het tweede deel van het START-programma van de Lijn worden aangepakt, vooral de sneldiensten op de verschillende assen naar Brussel en naar de luchthavenregio en de Ringverbinding. Ook de infrastructuurprojecten voor de Ring O, het fietsnetwerk en het spoorwegnet (GEN) moeten worden aangepakt.

14. Welzijn

14.1 Uitdagingen/beleidsopties

Bijzondere aandacht besteden aan de ontoereikendheid van de welzijnsvoorzieningen in de Vlaamse Rand.

14.2 Realisaties/genomen initiatieven

De provincie Vlaams-Brabant heeft in 2005 een knelpuntennota opgemaakt over de bredere welzijnsproblematiek in de regio Halle-Vilvoorde. Deze nota *achterstelling welzijnsvoorzieningen Halle-Vilvoorde* beschrijft de regionale achterstand en de respectievelijke noden op elk van de welzijnsdomeinen. Hij bevat ook een meerjarenplanning om die noden in te vullen.

Gehandicaptenzorg. Wat het uitbreidingsbeleid voor de gehandicaptenzorg betreft, wordt een correctiefactor gehanteerd. Die moet ons in staat stellen om de historische achterstand in Vlaams-Brabant aan te pakken.

Kinderopvang. De toewijzing van de bijkomende plaatsen gebeurt – buiten de voorafname voor de grote steden – op basis van de planningsoefening van Kind en Gezin. Van het aantal nieuwe plaatsen in kinderdagverblijven en diensten voor opvanggezinnen werd in 2007 18,9% aan Vlaams-Brabant toegewezen. Voor de buitenschoolse opvang is dat 6,8%.

Gezinszorg. In de knelpuntennota werd ook gepleit voor een relevante uitbreiding van het aantal uren gezinszorg. Sinds 2007 worden de extra uren gezinszorg van de private diensten verdeeld tot op het niveau van de regionale stad (zie daarvoor de bijlage bij het decreet van 23 mei 2003). Vroeger gebeurde dat tot op provinciaal niveau. De procentuele verdeling van die extra uren over de regionale steden gebeurt op basis van het relatieve tekort dat de regionale stad heeft ten opzichte van het geprogrammeerde aantal. In 2008 gaat daardoor ongeveer 20% van de totale uitbreiding gezinszorg naar de regionale stad Brussel. De diensten worden aangemoedigd om die extra uren prioritair in te zetten in de gemeenten waar de nood het hoogst is. Bij de openbare diensten voor gezinszorg gaat in 2008 3%

van de uitbreiding voor de openbare diensten naar de Vlaamse Rand.

Oppasdiensten. Het urencontingent 2007 voor Brussel en Vlaams Brabant werd initieel bepaald op respectievelijk 12.896 en 63.858 uren vrijwilligersoppas. Dankzij bijkomende middelen in 2007 konden nog 49.019 extra uren worden verdeeld over de erkende oppasdiensten. Die verdeling was onder meer gebaseerd op het aantal effectief gevestigde uren in verhouding tot het toegekende contingent. Van die uitbreiding werden 4.248 uren toegekend aan Brussel en 6.413 uren aan de provincie Vlaams-Brabant.

Bijzondere jeugdbijstand. Binnen de bijzondere jeugdbijstand werd in 2006 een belangrijke investering gedaan op de as Antwerpen – Mechelen – Brussel. Op die manier worden de arrondissementen met de grootste onderbezetting bereikt. Het gaat hier om een uitbreiding van 100 plaatsen thuisbegeleiding en 48 plaatsen crisishulp aan huis. Ook wordt het categoriale aanbod voor niet-begeleide buitenlandse minderjarigen uitgebreid met 5 residentiële en 16 ambulante plaatsen.

Rusthuisbedden. Het decreet betreffende het Vlaams Investeringsfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) is aangepast. Daardoor neemt het aantal rusthuisbedden in Vlaams-Brabant toe. Extra rusthuisbedden zijn er onder meer in Hoeilaart, Overijse, Zemst en Sint-Pieters-Leeuw.

CAW's. Het beleid wil de basiswerking van de Centra Algemeen Welzijnswerk (CAW's) versterken, vooral voor het onthaal en de begeleiding van mensen die persoonlijke, relationele, financiële, materiele of gezinsproblemen hebben. In dat kader werd aan de CAW's Zenne en Zoniën (Halle), Delta (Ninove, Lennik en Dilbeek) en Vilvoorde, elk 1 extra VTE toegekend.

14.3 Conclusie

In de diverse welzijnssectoren werd een aanzet gegeven om binnen de Vlaamse Rand bijkomende (opvang)plaatsen te realiseren. Om de historische achterstand van die welzijnsvoorzieningen in de Vlaamse Rand weg te werken en om het aanbod op het niveau van de andere Vlaamse regio's te hijsen, blijft echter een inhaaloperatie noodzakelijk die een langdurige en belangrijke financiële inspanning vergt en een systematische jaarlijkse opvolging vereist.

15. Gezondheid

15.1 Uitdagingen/beleidsopties

De Nederlandstaligen uit de Vlaamse Rand een kwalitatieve gezondheidszorg in hun eigen taal waarborgen.

15.2 Realisaties/genomen initiatieven

15.2.1 Zorgnet

Om in Brussels Hoofdstedelijk Gewest alle Nederlandstalige artsen, paramedici en andere gezondheidswerkers in één groot netwerk samen te brengen, werd de vzw Zorgnet opgericht. Die wil alle bestaande Nederlandstalige actoren in de gezondheidszorg in kaart brengen, zodat de patiënt de beste oplossing kan zoeken in zijn of haar eigen taal.

Medirand. Om de betrokkenheid van de Vlaamse Rand bij Zorgnet te realiseren, werd de vzw Medirand opgericht. Die overkoepelt de huisartsenkringen in de Vlaamse Rand. Vertegenwoordigers van de vzw Medirand hebben zitting in de Raad van Bestuur van de vzw Zorgnet. De vzw Medirand zorgt daarnaast voor de promotie van het concept bij de aangesloten artsenkringen en hun leden. De financiering van het luik Vlaamse Rand gebeurt met de kredieten die gereserveerd zijn op de begroting Vlaamse Rand.

Zorgpaden. Intussen zijn al heel wat zorgpaden uitgetekend. Daar zijn ook de artsen uit de Vlaamse Rand bij betrokken. Een zorgtraject loopt van de prehospitalisatiefase, met toeleiding via de eerste lijnsgezondheidszorg, tot en met de nazorg, waarbij eventueel welzijnsactoren zoals de thuiszorgondersteunende diensten betrokken zijn.

Website. In januari 2008 werd met een grootschalige mediacampagne de website www.zorgzoeker.be gelanceerd. Die centraliseert Nederlandkundige zorgverleners op één plek. De informatie is ook bereikbaar via 1700, het gratis infonummer van de Vlaamse overheid.

15.2.2 Medische urgentiedienst

Medische urgentiediensten met Nederlandsonkundig personeel zijn in de Vlaamse Rand een nijpend

probleem. In de nasleep van het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde besloot de Vlaamse Regering dat er voor de regio Halle een kwalitatieve dienstverlening Dringende Medische Hulpverlening moest worden uitgewerkt. Daarin zou het ziekenhuis van Halle een cruciale rol spelen.

PIT. De Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid en zijn federale collega werden het eind 2005 eens over een Paramedisch Interventieteam (PIT), dat gestationeerd zou zijn in het Halse ziekenhuis. Een PIT houdt het midden tussen een klassieke ambulance met twee ambulanciers en een MUG met een urgentiearts en een verpleegkundige in de spoedgevallenzorg aan boord. In een PIT is, naast de twee ambulanciers, wel een verpleegkundige in de spoedgevallenzorg maar geen urgentiearts aanwezig. De verpleegkundige staat in verbinding met een urgentiearts van het ziekenhuis van waaruit het PIT vertrekt. Begin oktober 2006 is het PIT-project effectief van start gegaan in Halle. Het ziekenhuis van Halle ontvangt daarvoor van de federale overheid een financiering van 200.000 euro.

Geen volwaardig alternatief. Uit de beschikbare gegevens blijkt dat een patiënt in landelijk gebied dankzij het PIT minder lang moet wachten op *doorgedreven behandeling*. Een PIT is echter geen volwaardig alternatief voor een MUG. Zo bleek dat in 2007 gemiddeld 85% van de interventies werd uitgevoerd door een PIT. Anders gezegd: in 15% van de interventies rukte een MUG uit en bleek die ook noodzakelijk. Om het therapievrije interval te beperken, wordt het PIT mee uitgestuurd, ook in de situaties waarin een MUG-interventie noodzakelijk is. Daardoor kunnen de teamleden van het PIT meteen ook als tolk optreden, zodat Nederlandstalige patiënten in principe in hun eigen taal geholpen kunnen worden, ook bij MUG-interventies vanuit Tubize of Anderlecht.

Toch blijft het nodig om het probleem van de dringende medische hulpverlening eens en voorgoed op te lossen. Eind 2008 zette de bevoegde Vlaamse minister het licht op groen om in het Regionaal Ziekenhuis Sint-Maria in Halle een MUG-functie te erkennen. Het dossier wordt gecompliceerd doordat bevoegdheden op verschillende niveaus liggen. De regelgeving en programmering voor de oprichting van een MUG is een federale bevoegdheid, de erkenning binnen de programmering – dus het aanwijzen van de instellingen die een MUG mogen hebben – moet gebeuren door de Vlaamse

Regering. De federale regering kan de MUG niet financieren, zolang de Vlaamse Regering het niet officieel erkent. Eind april 2009 heeft de bevoegde Vlaamse minister de planningsvergunning ondertekend waardoor het Sint-Mariaziekenhuis van Halle een MUG krijgt toegewezen. Het ziekenhuis krijgt nu zes maanden de tijd om aan de erkenningsvoorwaarden te voldoen.

15.3 Conclusie

Problemen met Nederlandsonkundig personeel bij MUG-diensten maar ook in de Brusselse ziekenhuizen zorgen voor lacunes in de efficiënte hulpverlening. De aanzet die gegeven wordt met de PIT-Halle en Zorgnet zijn belangrijke stappen in het garanderen van een kwalitatieve gezondheidszorg. Toch blijft een volwaardige MUG voor het zuidwesten van de Vlaamse Rand noodzakelijk.

16. Open Groene Ruimte

16.1 Uitdagingen/beleidsopties

De open groene ruimten in de Vlaamse Rand rond Brussel vrijwaren, verder uitbreiden en toegankelijk maken voor het publiek.

16.2 Realisaties/genomen initiatieven

Om deze doelstellingen te realiseren, vertrekt het Agentschap voor Natuur en Bos vanuit de afbakening van het Bruegel-project en de perimeters Stadsrandbos om doelgericht aankopen te realiseren.

Stadsrandbos Vilvoorde. In de noordelijke Rand werd in de regio Vilvoorde doorgewerkt aan de realisatie van het Stadsrandbos Vilvoorde. Belangrijke aankopen werden verricht in de deelgemeente Houtem, ter realisatie van het Houtembos, dat een woonwijk afbuffert van de E19 Antwerpen-Brussel. Stilaan ontstaat hier een groen netwerk dat zich uitstrekt van Houtembos, over de kleinere Vilvoordse stadsparken en het domein Drie Fonteinen – in erfpacht genomen door het Agentschap voor Natuur en Bos – tot de Tangebeekvallei en het Hoogveld. In dit Vilvoordse netwerk werd ondertussen meer dan 60 hectare grond verworven – vooral in het Houtembos – en 50 hectare in erfpacht genomen en deels bebost. Er wordt nog grond verworven in het gebied Hoogveld en de Tangebeekvallei, zodat ook de verbinding kan worden gerealiseerd met het natuurgebied Borgt en het Prinsenpark in het centrum van Grimbergen, en met het pas aangeplante Lintbos verderop.

Drie Fonteinen. Voor het domein Drie Fonteinen werd een 10-stappenplan ontwikkeld. Enkele stappen zijn afgerond in 2007 en 2008: de heraanleg van het wandelwegennetwerk, de restauratie van de vijvers en de Franse tuin en het vrijmaken van enkele belangrijke zichtassen.

Liedekerkebos. De bestaande kern rond Liedekerkebos wordt verder versterkt door de aankoop van jaarlijks zowat 10 hectare bos en weide. Sommige percelen worden bebost met inheems bosplantsoen, grote blokken worden beweid door grote grazers

en doen dienst als open ruimte met waardevolle bosranden en struwelen.

Overijse. Op het grondgebied van Overijse werd de voorbije jaren zowat 86 hectare grond verworven. Met de landbouwers ter plaatse werden goede afspraken gemaakt over het gebruiksrecht van landbouwgrond, die pas later worden bebost. Verdere aankopen tegen het Zoniënwoud aan blijven moeilijk: de bestemming en de grondprijzen staan in de weg.

Hallerbos. Ook rond het Hallerbos werden nog aankopen gedaan, maar net zoals rond het Zoniënwoud blijft het moeilijk om gronden voor bebossing en netwerkontwikkeling aan te kopen. Enkele uiterst zeldzame planten- en diersoorten die in de Rode Lijst als *kwetsbaar*, *bedreigd*, of *met uitsterven bedreigd* zijn opgenomen, gedijen op Vlaams grondgebied nog slechts alleen in enkele bronbeken van het Hallerbos. Het is erg belangrijk om deze kwetsbare en zeldzame biotopen afdoende te beschermen door een aangepast beheer.

Groenendaal. Op de site van Groenendaal is de restauratie van het Kasteel van Groenendaal voltooid. Het wagenhuis dat behoorde bij de priorij is gerestaureerd. Het opleidingscentrum Inverde en een deel van het Agentschap voor Natuur en Bos vinden er onderdak. Ook de restauratie van de Putsel- en Lindevijver naast het kasteel is voltooid, net zoals de werkzaamheden rond het kasteel, met de aanleg van grasvelden, beplanting, een toegangspoort en een parkeerterrein. Het kasteel van Groenendaal krijgt in de loop van 2009 in een houten bijgebouw een cafetaria met een ruim terras.

16.3 Knelpunten

Partnerschappen nodig. De verwerving van belangrijke groengebieden in de Vlaamse Rand wordt bemoeilijkt door de aanwezigheid van gebouwen. Het verwerven, onderhouden en beheren van gebouwen is geen taak voor het Agentschap voor Natuur en Bos. Het agentschap moet dus op zoek gaan naar partnerschappen om dergelijke groengebieden te verwerven. Dat is onder meer het geval voor het zeer waardevolle Lembeekbos, Termeeren in Sterrebeek, Ravelingen, enzovoort.

Park van Tervuren. Het Park van Tervuren is grotendeels nog nationaal, in beheer bij de Regie der Gebouwen. Het is niet alleen het waardevolste park

van de Vlaamse Rand, maar van heel Vlaanderen, zowel cultuurhistorisch als horticultureel.

Op het overlegcomité Regering-Executieven van 1 september 1991 is beslist dat het Vlaams Gewest het Park zou onderhouden, op kosten van de Staat. Die beslissing is nooit uitgevoerd.

Vandaag is een Masterplan in ontwikkeling voor de hele site (gebouwen en park). Voor het park is een Franse ontwerper aangesteld, die in de ontwerpfase voorziet in 'de vereenvoudiging van het park op het gebied van onderhoud en beheer, wat past in de filosofie van de Regie der Gebouwen. Daardoor zou de kenmerkende structuur van het park met zijn bijzondere snoeivormen en borders – die de perspectieven begeleiden – verdwijnen. Hier is waakzaamheid absoluut noodzakelijk.

Hoge grondprijzen. Het Agentschap voor Natuur en Bos wordt verder geconfronteerd met de hoge grondprijzen in de Vlaamse Rand. Die hangen samen met het schaarse aanbod, maar ook met de bijzondere gelegenheidswaarde die veel van die gronden bezitten. Resterende waardevolle (groen)gebieden worden vaak gevormd door kasteelparken, die uitlopen op bos- en natuurgebieden. Door hun ligging zijn ze erg aantrekkelijk voor privé-investeerdere. Omdat resterende groengebieden vaak grenzen aan bestaande villawijken, worden percelen ook vaak opgekocht door villa-eigenaars, voor de uitbreiding van hun tuin of voor hobbylandbouw.

Reële noden. In de Vlaamse Groene Rand rond Brussel is er een reële nood aan stadsrandbossen en natuur- en parkgebieden. Die moeten een sociale rol kunnen spelen en tegelijk ook ecologische doelen helpen realiseren. Het tekort aan openbare bos- en parkgebieden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kan worden geschat op 10.624 hectare. Ook in de drukbevolkte Rand zelf zijn er aanzienlijke tekorten, vooral in de zone Zaventem-Machelen-Vilvoorde en in de omgeving Wemmel-Asse-Dilbeek. Om effectief werk te kunnen maken van verwervingen is een dagelijkse aanwezigheidspolitiek op de immobiliënmarkt absoluut noodzakelijk.

16.4 Flankerend beleid

Het afbakeningsproces voor het gebied Zenne-Dijle-Pajottenland en de afbakening van het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel moeten een glo-

baal, samenhangend en geïntegreerd concept opleveren, dat vanuit verschillende sectorvisies wordt gevoed. Die globale ruimtelijke visie zijn voor de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) een leidraad bij de inrichting van de open ruimte in de Vlaamse Rand. De VLM houdt daarbij rekening met de verschillende thema's in de open ruimte: landbouw, natuur, landschap, bos, water, mobiliteit, economie, milieukwaliteit, erfgoed, plattelandseducatie, leefbaarheid van kleine kernen, wonen, recreatie en toerisme.

Nu al maatregelen nemen. De Vlaamse Regering heeft zich in verschillende beleidsdocumenten uitgesproken voor de versterking van de open ruimte in de Vlaamse Rand rond Brussel. De speculatie- en verstedelijkingsdruk in de Vlaamse Rand is erg sterk. Daarom dringt de Task Force Vlaamse Rand er in zijn nota voor het flankerend beleid op aan dat nu al bij hoogdringendheid maatregelen worden genomen over materies waarover de actoren het eens zijn. Op die manier kan de stap naar effectieve realisaties sneller worden gezet. Die concrete realisaties versterken op hun beurt het afbakeningsproces.

Lopende initiatieven. Op dit moment lopen er al enkele concrete initiatieven die de open ruimte in de Vlaamse Rand versterken.

Plateau van Moorsel. Het landinrichtingsproject Plateau van Moorsel werd op 1 juni 2007 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het bestrijkt de gemeenten Wezembeek-Oppem, Kraainem, Tervuren, Zaventem, Kortenberg, Bertem en Huldenberg en omvat een groot deel van de open ruimte tussen Brussel en Leuven. De sterke verstedelijkingsdruk vanuit Brussel en Leuven tast die openruimtebuffer aan en zorgt voor sluipverkeer en voor leefbaarheidsproblemen in de dorpskernen.

Het landinrichtingsproject Plateau van Moorsel omvat vier inrichtingsprojecten:

- het Openruimtenetwerk Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel, dat invulling geeft aan het afbakeningsproces van het VSGB door onder druk staande stukken open ruimte te verbinden;
- Voervallei: de herinrichting van de Voervallei die tot in de Vlaamse Rand loopt;
- Dijleland, waar de klemtoon ligt op recreatie en kleine landschapselementen;
- N235: afstemmen van nieuwe verkeersinfrastructuur rond de N 253 op omliggende recreatieve netwerken en natuurverbindingen.

Het planprogramma van het landinrichtingsproject Plateau van Moorsel is klaar. Momenteel voert de VLM dat uit, via verschillende inrichtingsplannen.

Molenbeek-Maalbeek. Het landinrichtingsproject Molenbeek-Maalbeek is in april 2007 ontstaan op vraag van vier lokale partners: de gemeente Asse, Natuurpunt vzw, het Regionaal Landschap Groene Corridor vzw en de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (VELT).

Met het landinrichtingsproject bouwt de VLM binnen een verstedelijkte omgeving een openruimtenetwerk uit met de valleien van de Molenbeek en de Maalbeek als ecologische drager. Dat moet de verstedelijking tegengaan. Daarnaast wordt een *tragewegenverbinding* met Brussel gecreëerd. Om het project in de steigers te zetten, is een lokale grondenbank opgericht. De gemeente Asse wil de komende vijf jaar ongeveer 17 hectare aankopen of uitruilen. Daarvoor heeft ze een bedrag 45.000 euro uitgetrokken.

Het planprogramma voor het project wordt vermoedelijk in 2009 opgemaakt.

Meigemheide. Het landinrichtingsproject Meigemheide, dat integraal in Vlaamse Rand ligt, is in juni 2007 gegroeid op vraag van de gemeente Beersel en Natuurpunt. De VLM wil hier alle aspecten van de open ruimte opwaarderen, met inbegrip van valleierherstel; bosuitbreiding en bosverbinding; landschapsherstel van holle wegen, kleine landschapselementen en hoogstamboomgaarden; dorpskernwaardering van Lot; het versterken van het zacht recreatief netwerk en het opwaarderen van cultuurhistorische aspecten. De komende vijf jaar trekt de gemeente Beersel elk jaar 50.000 euro uit voor de aankoop van gronden. Daartoe is een grondenbank opgericht. In 2009 wordt het planprogramma van het landinrichtingsproject opgesteld.

Druivenstreek. VLM heeft ook een plattelandsproject in ontwikkeling dat de druivenstreek een nieuw elan moet bezorgen. Door de stopzetting van de druiventeelt verloederen of verdwijnen veel typische oude serres. Het plattelandsproject moet ervoor zorgen dat de druiventeelt leefbaar blijft en dat het kenmerkende uitzicht van de *glazen dorpen* gewaarborgd wordt.

16.5 Conclusie

De aankopen en het globale beheer van natuur- en bosgebieden in de Vlaamse Rand wordt stelselmatig voortgezet volgens de vooropgestelde plannen. In enkele zones werden daardoor al belangrijke aankopen en ontwikkelingen gerealiseerd. Toch bestaat er nog altijd een reële nood aan bijkomende bossen en groene zones. Veel aandacht moet ook gaan naar de onderlinge verbindingen tussen de gebieden.

Daarnaast moeten de afbakeningsprocessen die uit het VSGB resulteerden op het terrein worden gerealiseerd. De Vlaamse Landmaatschappij staat in voor de effectieve, evenwichtige realisatie daarvan (flankerend beleid) met respect voor alle openruimtesectoren, via instrumenten als grondenbank, landinrichting en plattelandsprojecten. Een uitbreiding van dat flankerend beleid naar de volledige Vlaamse Rand zou de realisatie van de afbakeningsprocessen in het VSGB zeker ten goede komen.

17. Cultuur

17.1 Uitdagingen/beleidsopties

In de geest van een goed nabuurschap moeten we ernaar streven de promotie van het rijke culturele aanbod in Brussel en in de Vlaamse Rand op elkaar af te stemmen en de samenwerking tussen de verschillende cultuur- en gemeenschapscentra te optimaliseren. Het Bruegelproject is gehierarchiseerd.

17.2 Realisaties/genomen initiatieven

Culturele promotie. De wisselwerking tussen de weekagenda van Brussel deze Week en de rubriek Randuit van de RandKrant wordt voortgezet.

Samenwerkingsverbanden. Tussen verschillende cultuurcentra zijn samenwerkingsverbanden opgezet die mikken op een groter publieksbereik en die het Nederlandstalige cultuur- en gemeenschapsleven moeten bevorderen. Een sterk voorbeeld daarvan is het samenwerkingsverband Kwartslag, tussen Kaaitheater, KVS, CC Strombeek en CC Dilbeek. Dat samenwerkingsverband is vanaf het seizoen 2008/2009 uitgebreid met een aantal andere cultuur- en gemeenschapscentra, waaronder CC Den Blank Overijse en CC De Meent Alseberg. Andere voorbeelden van samenwerkingen zijn o.m. Chico rei, Folk met een Vaart en Tour de Force.

Randuitcheque. De Randuitcheque (zie 3.2.7) wil de cultuurdeelname stimuleren bij iedereen die in de Vlaamse Rand Nederlands leert. Elke cursist krijgt drie cheques, elk ter waarde van 7 euro. Pas midden 2009 zal dit initiatief geëvalueerd kunnen worden.

Bruegelproject. Vzw 'de Rand' kreeg vanaf 2004 de opdracht het culturele luik van het Bruegelproject te coördineren. Met steun van verschillende partners en overheden, waaronder de provincie Vlaams-Brabant, organiseerde vzw 'de Rand' in 2006 Bruegel'06, een tentoonstellingsproject in Brussel en de Vlaamse Rand dat ruim 45.000 bezoekers trok. Eind 2007 gaf de Vlaamse minister van Cultuur het project een nieuwe wending: het project is weggehaald bij vzw 'de Rand'. De minister van cultuur financiert nog een aantal ad hoc projecten op de grens tussen

het Brussels Gewest en de Vlaamse Rand, voornamelijk via het Festival van Vlaanderen Brussel (*Festival on Tour* en *Sporza Musica*).

Subsidie bibliotheekvoorzieningen. Dankzij het aangepaste decreet lokaal cultuurbeleid kunnen in de 6 faciliteitengemeenten die niet over een erkende openbare bibliotheek beschikken privaatrechtelijke bibliotheekinitiatieven van de lokale Nederlandstalige cultuurraden gesubsidieerd worden a rato van 4 euro per inwoner. Sinds midden 2008 worden op die manier bibliotheekvoorzieningen in Kraainem en Drogenbos erkend en gesubsidieerd.

17.3 Conclusie

De punten die aangehaald werden in de beleidsnota zijn in uitvoering. Aan de hand van de Randuitcheque zal kunnen worden nagegaan of en in hoeverre anderstaligen deelnemen aan het culturele en gemeenschapsleven.

18. Sport

18.1 Uitdagingen/beleidsopties

Sport is een uitstekend middel om het gemeenschapsleven te bevorderen maar ook een prima middel tot integratie. Daarom wil de overheid nagaan hoe sportclubs in de hele Vlaamse Rand ondersteund kunnen worden. In het kader van haar werking taalpromotie ondersteunt vzw 'de Rand' ook sportclubs in hun beleid om de werking van de club Nederlandstalig te houden.

18.2 Realisaties/genomen initiatieven

Faciliteitengemeenten. Tot en met 2007 zorgde vzw 'de Rand' in de zes faciliteitengemeenten voor een eerstelijns-ondersteuning op het gebied van sport, omdat een consistent beleid van de betrokken gemeentebesturen uitbleef. Elk jaar kreeg vzw 'de Rand' daarvoor een subsidie van de Vlaamse minister bevoegd voor sport. Sinds 2008 worden de sportbeleidsplannen in elk van de zes faciliteitengemeenten voorbereid door het verenigingsleven, conform het decreet *sport voor allen*. Aangezien de gemeenten zelf niet intekenden op het decreet *sport voor allen*, blijft de professionele ondersteuning door medewerkers van vzw 'de Rand' gegarandeerd.

Taalpromotie. In de loop van 2006 liet vzw 'de Rand' met de middelen voor taalpromotie onderzoeken op welke manier sportclubs in de Rand het best ondersteund kunnen worden om het Nederlandstalige karakter van hun vereniging te vrijwaren en tegelijk open te staan voor anderstaligen. De conclusies van dit onderzoek werden begin april 2007 openbaar gemaakt. De conclusies wezen uit dat in de meeste clubs meertaligheid een feit is en dat er heel wat potentiële kansen om aan taalstimulering te doen niet worden benut. Gemeenten moeten die stimulering actief steunen. Het onderzoek leverde enkele acties op:

- een stafmedewerker werd aangeworven bij vzw 'de Rand' om de gemeenten te ondersteunen;
- vier proefprojecten om expertise te verzamelen op het gebied van taalsensibilisering werden opgestart en liepen tot eind 2008;
- er werd een dvd verspreid met tips voor trainers in sportclubs.

(Zie ook 20.2.1, vzw 'de Rand'-taalpromotie, sportclubs en 21.2.4, provincie Vlaams-Brabant-dvd taalstimulering).

18.3 Conclusie

Ook op het gebied van het sportbeleid wordt uitvoering gegeven aan de intenties verwoord in de beleidsnota.

19. Toerisme

19.1 Uitdagingen / beleidsopties

Toerisme Vlaams-Brabant promoot de Vlaamse Rand binnen de toeristische regio *Groene Gordel*. Ook Toerisme Vlaanderen doet dat.

Aangezien voor de Groene Gordel slechts in geringe mate een beroep kan worden gedaan op Europese subsidies, levert de Vlaamse Regering extra inspanningen via het Groene Gordelactieplan. Dat vloeit voort uit de doelstellingen van het strategische beleidsplan toerisme en recreatie voor de Groene Gordel 2003-2007. Beide plannen hebben een dynamisch proces in gang gezet. Het nieuwe strategische beleidsplan voor de periode 2008-2013 bouwt daarop verder.

19.2 Realisaties / genomen initiatieven

19.2.1 Drie bezoekerscentra en drie regionale toeristische infokantoren

Gekoppeld aan drie toeristische toplocaties – het kasteel van Gaasbeek, de Plantentuin in Meise en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren – worden drie bezoekerscentra uitgebouwd. Elke subregio krijgt een regionaal infokantoor.

In de subregio **Pajottenland & Zennevallei** is voor het Kasteel van Gaasbeek de multimediale toepassing voltooid voor toeristisch onthaal. Die moet de al gerealiseerde balie versterken. In Halle wordt verder gewerkt aan de gefaseerde vernieuwing van het infokantoor en de uitbreiding tot een streekbezoekerscentrum. De Stad Halle heeft een toerismedeskundige aangeworven en het infokantoor is in gebruik. Het streekbezoekerscentrum moet klaar zijn tegen 2013.

In de subregio **Brabantse Kouters** werd op vraag van de Vlaamse minister van Toerisme een visie opgesteld voor de toeristische invulling en ontsluiting van de Nationale Plantentuin in Meise. In deze visie komt ook de afstemming met het infokantoor van Grimbergen aan bod.

Voor het **Dijleland** wordt overlegd over de verdere uitbouw van het toeristische onthaal, zowel met het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika als met de gemeente Tervuren.

De laatste twee projecten komen in tegenstelling tot het project in het kasteel van Gaasbeek echter maar moeizaam van de grond. De nodige investeringen worden niet voorzien omdat de twee betreffende toplocaties nog steeds behoren tot het federale beleidsniveau.

19.2.2 Fietsnetwerk

De uitbouw van een fietsnetwerk Groene Gordel gebeurt gefaseerd. In 2007 kreeg Toerisme Vlaams-Brabant vzw een subsidie van 134.000 euro van Toerisme Vlaanderen voor de omvorming van het huidige doelennetwerk in het Dijleland tot een fietsnetwerk op basis van knooppuntenbewegwijzering. Begin 2008 volgde een nieuwe subsidieaanvraag voor de deelregio Brabantse Kouters.

19.2.3 Toeristisch-recreatieve infrastructuur

Toerisme Vlaanderen en de regiowerking van Toerisme Vlaams-Brabant stimuleren projecten om de toeristisch-recreatieve infrastructuur verder uit te bouwen. Voorbeelden zijn:

- de 2de fase van de vernieuwing Volkssterrenwacht Mira in Grimbergen (2007, 43.300 euro);
- de herbehuizing van het recreatieve dierenpark in het Provinciaal Domein in Huizingen (500.000 euro).

Momenteel behandelt Toerisme Vlaanderen nog 10 subsidieaanvragen voor de Groene Gordel.

19.2.4 Plattelandslogies

Toerisme Vlaams-Brabant stimuleert de privésector om voor nieuw logies te zorgen of om bestaand logies te verbeteren. In de periode 2002-2006 steeg het aantal aanbieders van kamers bij particulieren in de Groene Gordel van 29 naar 36 en de capaciteit van 108 naar 152 personen. Het aantal aanbieders van individuele huurvakantiewoningen steeg in dezelfde periode van 3 naar 7 en de capaciteit steeg van 28 naar 52 personen.

19.2.5 Promotie Groene Gordel

De **regiowerking** van Toerisme Vlaams-Brabant en het Toeristisch-Recreatief ActiePlatform (TRAP) Groene Gordel zetten verschillende promotieacties op touw die de naambekendheid van de regio moeten verhogen. Het gaat onder meer om deelnames aan de marketingcampagne Vlaamse Regio's van

Toerisme Vlaanderen, advertenties, websites, evenementen, een 4-talige folder, regiogidsen, een daguitstappenbrochure en de Vlaanderen Vakantieland tv-uitzendingen.

19.2.6 Verbljfsarrangementen

De brochure Vlaanderen Vakantieland 2008 telt 15 verbljfsarrangementen en 2 tips uit de Groene Gordel. De meest succesvolle verbljfsarrangementen hebben als thema fietsen, ontdekken en verfijnde keuken.

19.2.7 Toeristische infozuilen

Vlaamse gemeenschapscentra:

Eind 2006 werden toeristische informatiezuilen geplaatst in de gemeenschapscentra van de vzw 'de Rand'. De zuilen zijn ontwikkeld in de huisstijl van de Groene Gordel en bevatten toeristische informatie en brochures over de regio.

19.3 Conclusie

Het strategisch beleidsplan toerisme en recreatie voor de Groene Gordel 2003-2007 en het Groene Gordelactieplan hebben voor een nieuwe dynamiek gezorgd. Omdat de Groene Gordel een nieuwe regio was, werd vooral werk gemaakt van structurele samenwerkingsverbanden en van acties rond naam-bekendheid en positionering. Ook voor het aanbod van toeristisch-recreatieve infrastructuur en logies is een inhaalbeweging ingezet.

In april 2008 stelde Toerisme Vlaams-Brabant het nieuwe strategische beleidsplan toerisme en recreatie voor de periode 2008-2013 voor. Daarin zal verder werk worden gemaakt van de fysieke en commerciële productontwikkeling, de versterking van het logiesaanbod en het onthaal, de ontsluiting van patrimonium en domeinen en de vermarkting van deze regio.

20. Vzw 'de Rand'

De vzw 'de Rand' is een belangrijk instrument voor het uitvoeren van het beleid dat de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams Brabant in de Vlaamse Rand willen voeren. De financiering van de vzw 'de Rand' gebeurt door beide overheden. De vzw heeft drie grote takenpakketten: de haar toegewezen gemeenschapscentra exploiteren, in-formeren, taalpromotionele en taalsensibiliserende acties opvolgen en organiseren. Daarnaast neemt de vzw deel aan het beheer van het museum Felix De Boeck in Drogenbos.

20.1 Uitdagingen/beleidsopties

De vzw 'de Rand' heeft als missie het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel te ondersteunen, uit te stralen en te bevorderen. Het werkgebied betreft de hele Vlaamse Rand maar ligt prioritair in de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut.

20.2 Realisaties/genomen initiatieven

Meer dan welke actor ook focust vzw 'de Rand' al zijn acties en zijn gehele werking op de bevordering en ondersteuning van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand. In wat volgt beperken we ons tot de elementen die expliciet in de beleidsnota en de aanvullende regeerverklaring staan.

20.2.0 Algemeen

EVA. De vzw 'de Rand' is opgericht bij decreet van 17 december 1996. Bij decreet van 7 mei 2004 is vzw 'de Rand' omgevormd tot een privaatrechtelijk extern verzelfstandigd agentschap (EVA). Het decreet trad in werking op 1 april 2006. De EVA *de Rand* werd ondergebracht bij de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid (DAR). Begin 2008 werd een hernieuwde samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en de vzw 'de Rand'.

De Muse en de Boesdaalhoeve. In de loop van 2007 werd gemeenschapscentrum de Muse in Drogenbos operationeel. In 2006 heeft de Vlaamse Gemeenschap de Boesdaalhoeve aangekocht en integraal ter beschikking gesteld van vzw 'de Rand'.

20.2.1 Taalpromotie

Sinds 2006 heeft de vzw 'de Rand' een extra opdracht: taalpromotie. In dat kader zijn de volgende projecten gerealiseerd, telkens in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant of het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant.

Promotiecampagne taallessen Nederlands (NT2). Om de promotiecampagne die de provincie Vlaams-Brabant elk jaar voert te versterken, financierde vzw 'de Rand' bij het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant een 0800-nummer. Wie Nederlands wil leren, kan naar dat nummer bellen voor informatie over het aanbod in de Rand. Dat 0800-nummer staat centraal in alle promotiecampagnes die sindsdien zijn gevoerd. Het spreekt vanzelf dat de campagnes van vzw 'de Rand' en die van de provincie naadloos op elkaar aansluiten.

'Oefen hier je Nederlands'. De actie *Oefen hier je Nederlands* wil cursisten Nederlands en andere anderstaligen de kans geven om onze taal te oefenen in winkels, bij de tandarts, in kantines van sportclubs, enz. Tegelijk wil ze de handelaars overtuigen om niet meteen naar een andere taal over te schakelen als een klant (nog) niet heel goed Nederlands spreekt. Ruim 450 handelaars uit de Rand hebben zich bij de actie aangesloten.

De deelnemende handelaars krijgen tips om gemakkelijker in het Nederlands te communiceren met klanten die het Nederlands niet als moedertaal hebben. Vzw 'de Rand' verspreidt ook drie pictogrammenboekjes met woordenschat uit het dagelijkse leven. Ze worden verspreid via de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO), de Centra voor Basiseducatie (CBE) en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). Ook via de website www.oefenhierjeNederlands.be worden veel boekjes aangevraagd. Van het eerste pictogrammenboekje werden al 31.000 exemplaren verspreid. Van het tweede 21.000 en van het derde 11.500.

Taalblad. Begin 2007 ging Taalblad van start. *Taalblad.be* is een Nederlandstalig online-magazine ('e-zine') voor anderstaligen die op een interactieve manier hun kennis van het Nederlands willen onderhouden en uitbreiden. Cursisten Nederlands die al een behoorlijke kennis van de taal hebben verworven, krijgen met www.taalblad.be een digitale oefenomgeving aangeboden, waarin ze op hun eigen

tempo en op door hen zelf gekozen momenten hun taalkennis kunnen bijschaven. Ruim 2.500 abonnees volgen de wekelijkse nieuwsbrief en de website krijgt ongeveer 1.200 bezoekers per dag, een aantal dat nog steeds stijgt.

Theater voor anderstaligen. Vzw 'de Rand' co-produceert ieder jaar een podiumproductie, die speciaal is ontworpen voor cursisten Nederlands en die gebruikmaakt van de 1000 meest frequente Nederlandstalige woorden. Elke voorstelling wordt educatief omkaderd en er wordt meestal samengewerkt met de vzw Fast Forward. Nadat van 2006 tot 2008 vooral theater- en poëzievoorstellingen werden gemaakt, wordt in 2009 de stap gezet naar een concertvoorstelling met Nederlandstalige liedjes. De omkadering bestaat uit een cd met een inlegboekje en oefeningen. Deze voorstellingen worden zeer gesmaakt door de cursisten, die hiervoor meestal hun Randuitcheques gebruiken. De promotie verloopt in hoofdzaak via de CVO's en CBE. Elk van de sinds 2006 gemaakte voorstellingen werd in de Vlaamse Rand door zo'n 2.500 cursisten bijgewoond.

Café Combinne. Café Combinne is een multicultureel praatcafé waar Nederlands- en anderstaligen samen om de tafel zitten om in het Nederlands te praten over gewone dingen. Elk Café Combinne heeft een vaste Nederlandstalige begeleider. De hoofdorganisator van Café Combinne is Arch'educ (vormingplus-centrum voor volwassenenvorming). Vzw 'de Rand' werkt in het kader van taalpromotie mee aan de organisatie in Jezus-Eik (cafeteria de Bosuil), Linkebeek (Café de Moelie) en Sint-Genesius-Rode (Petanqueclub Rode vzw). Deze drie Cafés gingen in de loop van 2007 van start en trekken iedere week gemiddeld 7 bezoekers. De respons is bemoedigend genoeg om het project voort te zetten.

Taalstages. Sinds 2003 organiseert *de Rand* in de tweede helft van augustus taalstages voor kleuters (4-6 jaar) in de gemeenschapscentra. Met de middelen taalpromotie werden die stages – opgezet als een creatief taalbad – geïntensiveerd en geprofessionaliseerd. Ze worden georganiseerd samen met de vzw Panta Rhei. Vanaf 2009 worden de stages aangeboden voor 4- tot 12-jarigen en gespreid over alle schoolvakanties. De bedoeling is dat de volgende jaren ook andere gemeenten op dit concept gaan intekenen.

Taalspeler. De actie *taalspeler* voor kleuters en kinderen tot 12 jaar is gegroeid uit het Brusselse project

Taal en omgeving. Dat wordt sinds 2002 uitgevoerd door het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) van de K.U. Leuven. Monitoren krijgen in het project technieken en methodieken aangereikt om op het terrein aan taalstimulering Nederlands te doen. Sinds 2005 wordt de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk (VDS) bij het project betrokken. VDS ontwikkelde in 2002 Expeditie Kleuterson, een project dat de communicatie over en weer tussen kleuters onderling en tussen kleuters en hun begeleiders moet verstevigen. Met ondersteuning van het CTO trekt VDS met het nieuwe Expeditie Kleuterson naar enkele speelpleinen in de Vlaamse Rand. VDS Vlaams-Brabant bouwt het project verder uit, in de hoop steeds meer speelpleinen te betrekken. In 2008 namen 14 speelpleinen deel.

Sinds 2009 zit het project volledig ingebed bij VDS, die ook de stap zal zetten naar andere leeftijdsgroepen dan kleuters. Voor dit project werkt bij VDS een halftijdse kracht, op het budget taalpromotie van vzw 'de Rand'.

Sportclubs. Uit een onderzoek van het Leuvense Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) en het Brusselse Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO), in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant en *de Rand*, blijkt dat een op vier gesprekken in de sportclubs van de Vlaamse Rand in een andere taal dan het Nederlands verloopt. Meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse Rand is een feit. Hoewel dat doorgaans niet als een probleem wordt ervaren, blijkt toch een behoefte te bestaan aan stimulering van het Nederlands. Sportclubs zijn een uitgelezen omgeving voor taalstimulering: anderstaligen komen er op een positieve manier met het Nederlands in contact.

Om de sportclubs te ondersteunen in hun omgang met anderstaligen is er een vormingspakket met een begeleidende dvd ontwikkeld. Dat wordt sinds 2008 verspreid. Ook werden 4 proefprojecten voor taalpromotie bij sportclubs geselecteerd. Na afloop werden ze geëvalueerd op hun ruimere inzetbaarheid in de Vlaamse Rand.

Dat resulteert in de volgende ondersteunende acties voor 2009:

- coachen van geïnteresseerde gemeenten en clubs door de stafmedewerker sport van vzw 'de Rand';
- gerichte promotie voor en verspreiding van de dvd voor trainers en het voetbalwoordenboekje. Er werden 600 dvd's en 10.000 woordenboekjes

verspreid, en het initiatief wordt voortgezet;

- een format aanbieden voor de organisatie van een *omnisport-taalkamp*;
- een nieuwe oplage van de boekjes over kleuterturnen en kleuterzwemmen gericht verspreiden;
- bemiddelen bij clubs/gemeenten/Huis van het Nederlands om in de marge van de sportclubactiviteiten taallessen op maat te kunnen aanbieden, zowel aan kinderen als aan hun ouders.

Evenementen voor internationalen. In de Vlaamse Rand wonen en leven Europeanen en internationalen (*expats*) die in de Europese instellingen of multinationale bedrijven werken. Die hebben vaak een vertekend of erg onvolledig beeld over Vlaanderen. Vzw 'de Rand' probeert daarom bij te dragen tot een betere kennis of waardering van waar Vlaanderen en de Vlaamse Rand voor staan.

Vzw 'de Rand' organiseert regelmatig evenementen om positieve imagovorming en netwerking te bevorderen. Sinds 2006 focust *de Rand* vooral op het Comité van de Regio's, waar ruim 800 medewerkers uit de 27 Europese lidstaten werken. Vzw 'de Rand' organiseerde bijvoorbeeld een geleid bezoek aan de Nationale Plantentuin van Meise en een prestigieuze concertavond in het Koloniënpaleis (Tervuren).

Speakers' Corner is in 2000 opgestart als een kwalitatief hoogstaande lezingenreeks van prominente Vlamingen. Ze spreken voor een geselecteerd publiek van internationale, Europese en andere kaderleden die wonen en leven in de Rand. De lezingen worden in het Nederlands gehouden en simultaan vertaald in het Frans, Engels en Duits. Speakers' Corner behaalt een hoge waarderingsscore. Per lezing komt er een publiek van 300-tal geïnteresseerden (waarvan een kleine helft anderstaligen) luisteren.

20.2.2 Info- en documentatiecentrum voor de Vlaamse Rand

Op initiatief van de cel Coördinatie Vlaamse Rand van de Vlaamse overheid is samen met de Studiedienst van de Vlaamse Regering, de vzw 'de Rand', het Brussels Informatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) en de provincie Vlaams-Brabant in de loop van 2007 een info- en documentatiecentrum voor de Vlaamse Rand uitgebouwd. Daarvoor werd bij *de Rand* een extra medewerker aangeworven die instaat voor de interne en externe communicatie (zie ook 3.2.6).

20.3 Conclusie

De vzw 'de Rand' is en blijft een belangrijke pijler in de uitvoering van het beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand. De activiteiten werden de jongste jaren sterk verruimd, onder meer met een gevarieerd aanbod taalpromotie dat zich richt op doorweekse situaties waarin mensen elkaar ontmoeten. De omvorming tot een Extern Verzelfstandigd Agentschap binnen de structuren van de Vlaamse overheid stelt de vzw 'de Rand' bovendien in staat om haar taken en toegenomen activiteiten met nog meer slagkracht te realiseren

21. Provincie Vlaams-Brabant

21.1 Uitdagingen/beleidsopties

Ook de provincie Vlaams-Brabant speelt een zeer actieve rol in het vrijwaren en versterken van de leefbaarheid en het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand.

Om de beleidsopties en acties van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap beter op elkaar af te stemmen, plegen beide overheden regelmatig overleg.

21.2 Realisaties/genomen initiatieven

De provincie Vlaams-Brabant heeft een vertegenwoordiger in de Task Force Vlaamse Rand. De Vlaamse Gemeenschap neemt deel aan de werkzaamheden van het provinciale platform voor de gemeenten van de Vlaamse Rand.

Tweemaandelijks is er ambtelijk overleg tussen de provincie Vlaams-Brabant, de Vlaamse Gemeenschap, het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en de vzw 'de Rand'. Daar wordt ook overleg gepleegd over de nieuwe taalpromotieacties.

Daarnaast overleggen beide overheden regelmatig over huisvesting, sport, campagnes taallessen Nederlands, de vernederlandsing van het straatbeeld, enz.

21.2.1 Projecten Vlaams karakter

De subsidies Vlaams karakter van de provincie en de Vlaamse Gemeenschap worden zo veel mogelijk op elkaar afgestemd. Volgens het provinciaal reglement uit 2003 komen zowel de 11 julivieringen voor subsidiëring in aanmerking als de andere projecten die aan de voorwaarden voldoen. Jaarlijks wordt hiervoor een krediet van 57.000 euro uitgetrokken.

21.2.2 Onthaal en integratie anderstaligen

De provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand' organiseren sinds 2004 regelmatig sensibiliseringscampagnes bij handelaars in de Vlaamse Rand. Het doel van de campagne is dubbel:

- anderstaligen de kans geven om hun Nederlands in het dagelijkse leven te oefenen;
- handelaars sensibiliseren om niet meteen op een andere taal over te schakelen als een klant Nederlands probeert te spreken.

De deelnemende handelszaken zijn te herkennen aan de sticker met de tekst *Oefen hier je Nederlands*, wat tevens de slagzin is van deze campagne. Handelaars die zich willen aansluiten bij deze actie, kunnen zich inschrijven op de website www.oefenhierjeNederlands.be. Anderstaligen vinden daar een actueel overzicht van de deelnemende handelaars en een plezierig taalspel. Er werd voor hen ook een pictogrammenboekje ontwikkeld.

21.2.3 Promotiecampagnes NT2

Aan het begin van elk schooljaar wordt een groot-schalige campagne gevoerd voor taallessen Nederlands in Vlaams-Brabant. Het doel: anderstaligen aansporen om Nederlands te leren en hen doorverwijzen naar een geschikte taal cursus via www.infonl.be, de website van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant en een gratis 0-800 nummer. De provincie Vlaams-Brabant voert die campagne samen met vzw 'de Rand'.

21.2.4 Sportclubs: dvd taalstimulering en omgaan met meertaligheid in sportclubs

In 2006 liet vzw 'de Rand' door het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) van de KULeuven en het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) een studie uitvoeren naar het taalgebruik en het omgaan met meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse Rand.

Dit onderzoek leverde aanbevelingen op voor acties die het beleid kan opzetten om aan taalstimulering Nederlands te werken. Nascholing van trainers is er een van. Daarom werd in 2007 een vormingspakket aangemaakt, dat bestaat uit een dvd van 25 minuten met bijbehorende brochure. Het initiatief werd gefinancierd door de provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand'.

21.2.5 Centrum voor Taal en Onderwijs (KULeuven)

De provincie Vlaams-Brabant blijft steun verlenen aan Nederlandstalige scholen uit de Vlaamse Rand die te kampen hebben met een grote instroom

van anderstalige leerlingen. Daartoe wordt samen- gewerkt met het Centrum voor Taal en Onderwijs (CTO) van de K.U.Leuven. Het CTO wil de taalvaar- digheid van alle leerlingen verbeteren en biedt het personeel ook nascholing aan. Sinds september 2006 biedt de Vlaamse overheid structurele ondersteu- ning voor het basisonderwijs in de Vlaamse Rand. Daarom heeft de provincie ervoor geopteerd om de ondersteuning vanaf september 2007 te verleggen naar het secundair onderwijs. Vier scholengemeen- schappen stapten in een proefproject.

De expertise van het CTO wordt ook aangeboden voor een speelpleinproject in de Vlaamse Rand (*Taalspeler*).

21.2.6 Opleiding Klantgerichtheid en onthaal anderstaligen

Sinds 2008 wordt de opleiding *Klantgerichtheid en het onthaal van anderstaligen* van de PIVO-be- stuursschool opnieuw gratis aangeboden aan de lokale besturen (gemeente, OCMW en politiezone). Op het Platform van de gemeenten uit de Vlaamse Rand werden immers heel wat vragen gesteld over hoe een klantgericht onthaalbeleid voor anderstali- gen gevoerd kan worden, met respect voor de taal- wetgeving.

De opleiding reikt in de praktijk haalbare voorbeel- den en instrumenten aan. Daarbij wordt steeds ver- trokken van de standaardnorm, goedgekeurd door de deputatie. De standaardnorm luidt als volgt:

- 'Alle gemeentebesturen moeten de taalwetgeving naleven. Aangezien Vlaams-Brabant integraal tot het Nederlandse taalgebied behoort, wordt in principe uitsluitend het Nederlands gebruikt.'
- 'Het eerste contact met de burger verloopt, ook in probleemsituaties, steeds in het Nederlands. De burger moet duidelijk aanvoelen dat alleen het Nederlands de officiële taal is.'
- 'Er wordt nooit automatisch overgeschakeld naar een andere taal. Indien een situatie dit noodza- kelijk maakt, pictogrammen of gebarentaal niet volstaan, kan overgeschakeld worden naar een andere taal nadat duidelijk werd gemaakt dat dit ten uitzonderlijke titel gebeurt en waarom een andere taal gebruikt wordt. Op die manier wordt respect afgedwongen voor het Nederlands en voor de inspanning die wordt gedaan om anderstaligen op te vangen. Er wordt beklemtoond dat enkel in uitzonderlijke situaties, bijvoorbeeld bij hoogdringendheid of om dringende sociale

redenen, kan worden overgeschakeld naar een andere taal. De uitzondering moet de uitzonde- ring blijven en mag zeker niet de regel worden.'

Een opleiding neemt twee dagen in beslag (12 contacturen) en wordt voorafgegaan door een in- takegesprek tussen de lesgever en de leidinggeven- den van het betrokken bestuur. Per bestuur biedt de provincie twee gratis opleidingen (voor telkens maximum 15 personeelsleden aan). Er werd in 2008 ook een verkorte opleiding aangeboden van 2 con- tacturen voor de schepencolleges in de provincie Vlaams-Brabant.

21.2.7 Spandoeken 'Ik sport...Jij Sport... Wij sporten in het Nederlands!'

In 2008 werden deze spandoeken door de provin- cie gratis verdeeld onder gemeenten in de Vlaamse Rand met als doel het Nederlandstalige karakter van de sportclubs te onderstrepen.

De volgende gemeenten hebben spandoeken ont- vangen : Asse, Beersel, Dilbeek, Grimbergen, Hoei- laart, Machelen, Meise, Merchtem, Overijse, Sint- Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde en Zaventem.

21.2.8 Onderzoek Monitoringinstrument beleid Vlaamse Rand

Eind 2007 werd aan het Brussels Informatie-, Docu- mentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) de opdracht gegeven om een monitoringinstrument te ontwer- pen voor het beleid naar anderstaligen in de Vlaam- se Rand. Dit onderzoek werd eind 2008 afgerond en het eindrapport werd begin 2009 aan de provincie bezorgd. Het moet de basis leggen voor een breed surveyonderzoek in de Vlaamse Rand om de effecten van het gevoerde beleid te kunnen nagaan.

21.2.9 Vzw 'de Rand'

Meer dan de helft van de begroting Vlaams karakter bestaat uit een werkingssubsidie voor vzw 'de Rand'. Vzw 'de Rand' is een uitvoerend orgaan van de pro- vincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap. Haar kernopdracht ligt in de zes faciliteitengemeen- ten waar ze via de verschillende gemeenschapscent- ra een eerstelijnsrol speelt in het verenigingsleven.

De basis van de samenwerking blijft de gezamenlij- ke samenwerkingsovereenkomst tussen enerzijds de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeen-

schap en anderzijds vzw 'de Rand'. Daarin staan duidelijke afspraken over de gezamenlijke aansturing van vzw 'de Rand' door de twee subsidiërende overheden. De samenwerkingsovereenkomst werd ondertekend op 8 juli 2005 en op 25 maart 2008 hernieuwd.

21.3 Conclusie

De provincie Vlaams-Brabant blijft een sterke partner voor het beleid in de Vlaamse Rand. Het nieuwe provinciebestuur heeft een nieuwe beleidsnota Vlaams karakter opgesteld waarin de afstemming met de initiatieven van de Vlaamse overheid wordt geoptimaliseerd. Dat moet het gezamenlijke beleid nog versterken.

22. Gemeentebesturen

22.1 Uitdagingen/beleidsopties

Een platform wordt opgericht om de expertise van de gemeentebesturen in de Vlaamse Rand op het gebied van het Vlaams karakter te bundelen. Dat zal de gemeenten in staat stellen om hun kennis en deskundigheid uit te wisselen en uit te diepen.

22.2 Realisaties/genomen initiatieven

Randplatform. Op 20 juni 2005 werd door de provincie Vlaams-Brabant een platform opgericht met gemeenten uit de Vlaamse Rand. Inhoudelijk concentreert het Randplatform zich op 2 aandachtspunten:

- het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand vrijwaren en versterken;
- een onthaalbeleid voeren voor anderstaligen en nieuwkomers.

Gemiddeld komt het platform 3 à 4 keer per jaar samen. Aan bod kwamen onder meer meertaligheid binnen de sportclubs in de Vlaamse Rand, de sensibiliseringscampagne voor de handelaars, de ver nederlandse van het straatbeeld, de toepassing van de taalwetgeving, het informatie- en documentatiepunt Vlaamse Rand. Rond concrete dossiers wordt in kleinere werkgroepen vergaderd.

Op 8 oktober 2007 hebben de vertegenwoordigers van de nieuw verkozen gemeentebesturen uit de Vlaamse Rand het charter plechtig ondertekend. De krachtlijnen van het charter zijn:

- het Nederlands promoten als integratiemiddel bij uitstek bij anderstaligen;
- het territorialiteitsbeginsel en de taalwetgeving strikt toepassen;
- afspraken maken over informatie-uitwisseling tussen de gemeenten van het Randplatform;
- gezamenlijke standpunten innemen en beleidsideeën aanreiken.

Conferentie Vlaamse mandatarissen. Sinds 2004 komt de conferentie van Vlaamse mandatarissen uit de zes faciliteitengemeenten regelmatig samen. Dat gebeurt afwisselend op het kabinet van minister Keulen, bevoegd voor het Binnenlands Bestuur,

en op het kabinet van minister Vandenbroucke, bevoegd voor de coördinatie van het beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand. Het secretariaat wordt verzorgd door vzw 'de Rand'. De mogelijkheden die de conferentie biedt om onderling samen te werken worden echter door de betrokken mandatarissen niet optimaal benut.

Om het dossier van de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde in de belangstelling te houden en om blijvend druk uit te oefenen om zowel de kieskring als het gerechtelijk arrondissement BHV te splitsen, in het belang van het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand, kwamen de burgemeesters van Halle-Vilvoorde ook het voorbije jaar regelmatig samen om gezamenlijke acties te ontwikkelen.

22.3 Conclusie

Met de oprichting van het platform van de gemeenten van de Vlaamse Rand werd een belangrijke stap om de gemeenten bij het Vlaamse en provinciale beleid in de Vlaamse Rand te betrekken. De gemeenten moeten verder actief gestimuleerd worden (binnen de perken van hun mogelijkheden) om hun steentje aan dit beleid bij te dragen.

23. Verenigingsleven

23.1 Uitdagingen/beleidsopties

Het middenveld en het verenigingsleven zijn een belangrijke partner in het beleid van de Vlaamse overheid. Daarom zal ook met hen regelmatig overleg worden gepleegd.

23.2 Realisaties/genomen initiatieven

Actieplan sportclubs. In 2006 liet vzw 'de Rand' een studie uitvoeren naar het taalgebruik en het omgaan met meertaligheid in de Nederlandstalige sportclubs in de Vlaamse Rand. Op basis van de resultaten van dit onderzoek is een actieplan voor sportclubs ontwikkeld (zie bij punt 20.2.1)

Cultuurraden. In elk van de zes faciliteitengemeenten ondersteunt de vzw 'de Rand' de Nederlandstalige cultuurraden. Dat zijn actie- en overlegplatformen waarbij alle Nederlandstalige cultuurorganisaties aangesloten zijn. Elk van deze raden krijgt (conform de samenwerkingsovereenkomst van *de Rand* met de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap) jaarlijks 6.250 euro voor hun structurele werking en projecten. Een lokale stafmedewerker van de gemeenschapscentra biedt de jeugdraden professionele ondersteuning om de jeugdwerkbeleidsplannen op te stellen en uit te voeren. Hetzelfde gebeurt met de sportraden, die ondersteund worden bij de opmaak en opvolging van de verenigingsbeleidsplannen.

Ondersteuning. Elke van de verenigingen kan aan gunsttarieven gebruik maken van de infrastructuur van de centra van *de Rand*. De verenigingen worden ook gestimuleerd om gastvrij te zijn voor anderstaligen. Vzw 'de Rand' werkt eigen gemeenschapsvormende projecten ook uit in samenwerking met het lokale verenigingsleven: 11 julivieringen, herfstfeesten, jeugdhappenings, sportpromotiedagen, enz.

Subsidies. Zowel de provincie Vlaams-Brabant als de Vlaamse Gemeenschap verlenen subsidies aan verenigingen die zich scharen achter het beleid voor het vrijwaren en versterken van het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand. Ze krijgen subsidies om initiatieven op te zetten die niet tot hun dagelijkse werking behoren (zie ook 3.2.1).

23.3 Conclusie

Het Nederlandstalige verenigingsleven in de Vlaamse Rand staat op vele plaatsen onder druk. We moeten inspanningen blijven leveren om het te ondersteunen. Het kan immers het Nederlandstalige karakter van de regio helpen versterken, maar ook de integratie van anderstaligen bevorderen.

24. Vlabinvest

24.1 Uitdagingen/beleidsopties

Vlabinvest is het Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant. Het fonds werd opgericht bij decreet in 1992 als een openbare instelling van categorie A en heeft een eigen rechtspersoonlijkheid. Vlabinvest is actief binnen het Vlaamse woonbeleid, maar voert tegelijk ook een specifiek Vlaams beleid. Het kan zelf huisvestingsprojecten realiseren of projecten mee financieren.

Vlabinvest en de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) hebben een overeenkomst gesloten waarin VMSW de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden ter beschikking stelt. Aan de leiding van Vlabinvest staat sinds 1 februari 2000 Hubert Lyben.

24.2 Realisaties/genomen initiatieven

24.2.1 Projecten

Vlabinvest heeft in de periode 1992 – 2006 186 woongelegenheden en 62 sociale woongelegenheden in een gemengd Vlabinvest-project (in samenwerking met een sociale huisvestingsmaatschappij) helpen financieren en realiseren. In totaal zijn dat 248 gerealiseerde woongelegenheden.

In 2007 is het project School van Tervuren voltooid, met 39 appartementen en 1 kantoor. In Machelen (Begoniagaarde) werden in 2008 in samenwerking met Inter-Vilvoordse Maatschappij voor Huisvesting 33 Vlabinvest-koopwoningen gerealiseerd. In Asse (Ter Heide) zijn in de loop van 2008 18 woningen opgeleverd waarvan er 6 via Vlabinvest worden verhuurd.

Momenteel zijn in Asse, Beersel en Huldenberg projecten in opbouw voor een totaal van 17 Vlabinvest-huurappartementen en 14 huurwoningen en 14 sociale huurappartementen en 10 sociale huurwoningen.

Voor de jaren 2009-2011 staat de realisatie van in totaal 75 huurappartementen, 49 koopappartementen, 102 huurwoningen en 59 koopwoningen gepland. Het merendeel daarvan wordt in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand gerealiseerd.

Uitbreiding financieringsmogelijkheden. In 2007 heeft Vlabinvest de financieringsmogelijkheden voor de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) uitgebreid. Sommige SHM's gaan gebukt onder grote renovatiekosten, wat toekomstige projecten in het gedrang kan brengen. Om dat te voorkomen, geeft Vlabinvest SHM's nu de kans om te investeren in gronden en panden. Op die manier kan de SHM haar huidig patrimonium herwaarderen en tegelijk haar positie op de vastgoedmarkt verstevigen, door een grondvoorraad aan te leggen die bestemd is voor toekomstige woonprojecten met sociaal karakter. Voortaan kunnen SHM's bij Vlabinvest dus ook terecht voor een financiering om gronden of panden aan te kopen.

24.2.2 Ontwikkelingen

Werkgebied uitgebreid. Het werkgebied van Vlabinvest is sinds 2006 uitgebreid tot het hele arrondissement Halle-Vilvoorde, aangevuld met de gemeenten Tervuren, Bertem, Huldenberg en Kortenberg.

Integratie in VMSW. In 2006 is beslist om Vlabinvest te integreren in de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW), die daardoor de rechtsopvolger van Vlabinvest zal worden. Die integratie liep vertraging op. Dat hangt samen met de onduidelijkheid over een mogelijke financiële consolidatieplicht bij integratie van Vlabinvest in de VMSW. Sinds begin 2008 kan Vlabinvest wel gebruikmaken van het recht van voorkoop.

Terugvorderingen stopgezet. SHM's die ervoor opteerden om met Vlabinvest samen te werken, kregen te maken met terugvorderingen van subsidies, ook al hadden ze die middelen ingezet om het woonbeleid van de Vlaamse overheid te realiseren. Dat had een remmend effect. In 2007 en 2008 werden al enkele beleidsstappen gezet om dat euvel weg te werken.

Extra mensen en middelen nodig. Sinds 2007 hoeft Vlabinvest zich niet meer te beperken tot lopende projectuitvoering en voorbesprekingen voor verwervingen en realisaties: een aantal bouwerven kon effectief worden opgestart. Tegelijk heeft Vlabinvest in samenspraak met zijn partners in 2007 de vijfjarenplanning verder uitgewerkt, zodat Vlabinvest voor de komende jaren heel wat mooie woonprojecten met sociaal karakter in petto

heeft. Die meerjarenplanning geeft Vlabinvest ook een beeld van de financiële evolutie. De geplande projecten en uitgaven putten de financiële middelen van Vlabinvest in ruime mate uit. Doordat het onontbeerlijk is om alle opportuniteiten en voorkopen te onderzoeken, wat erg tijdsintensief is, staat bovendien het personeelskader van Vlabinvest onder druk.

24.3 Conclusie

Dankzij de uitbreiding van het werkingsgebied en de toekenning van het recht van voorkoop kan Vlabinvest krachtadiger optreden in de moeilijke vastgoedmarkt rond Brussel. Vlabinvest zal echter vanaf 2010 extra middelen nodig hebben, wil het zijn activiteiten minstens op dezelfde manier kunnen voortzetten.

Leden van de Task Force Vlaamse Rand

Voorzitter:

Lodewijk De Witte

Gouverneur Vlaams-Brabant

Secretaris:

Jan De Bock

Coördinatie Vlaamse Rand (DAR)

Leden:

Tom Desaegher

Kabinet minister-president Kris Peeters

Kurt Annendijck/ Bieke Volcke

Kabinet vice-minister-president Frank Vandenbroucke

Elke Vermeire

Coördinatie Vlaamse Rand (DAR)

Christine Breugelmans

Departement IV – Stafdienst

Josée Lemaitre

IVA Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) – (DAR)

Eddy Frans/Karla Goetvinck

EVA vzw 'de Rand' (DAR)

Guido Decoster

IVA Agentschap voor Binnenlands Bestuur (BZ)

Saskia Dierickx

Entiteit Media (CJSM)

Koen Wellemans

Departement Landbouw en Visserij (LV)

Stefaan Gunst/ Peter Biondi

Provincie Vlaams-Brabant

Hans Destrycker

IVA Agentschap Economie (EWI)

Philippe Valepyn

IVA Agentschap Zorg en Gezondheid (WVG)

Hubert Lyben

EVA Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW)- Vlabinvest

(RWO)

Geert Mertens

Departement RWO – Ruimtelijke Planning

Francy Peeters

EVA Vlaamse Vervoer Maatschappij (VVM) De Lijn – Vlaams-Brabant

(MOW)

Reinhilde Pulinx

Departement OV

Sandra Vandebroek

Departement WSE

Geert Roelandts

IVA Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen

(CJSM)

Kaat Tavernier/Johan Baeten

Departement RWO – Woonbeleid

Marcel Vossen

IVA Agentschap voor Natuur en Bos (LNE)

Els Brouwers

IVA Toerisme Vlaanderen (IV)

Wouter Janssens

Departement OV- Strategische Beleidsondersteuning

Raf Van den Broeck

Departement MOW- Mobiliteit en verkeersveiligheid Vlaams-Brabant

Luc Vander Elst

EVA Vlaamse Landmaatschappij (VLM) – (LNE)

Plaatsvervangers:

Koen Craenen

IVA Toerisme Vlaanderen (IV)

Wim Claeskens

Departement RWO – Woonbeleid

Michel Chanterier

IVA Agentschap voor Binnenlands Bestuur (BZ)

Esther Nevelsteen/PhilippeJacobs/

Koen Schiettecatte

EVA Vlaamse Vervoer Maatschappij (VVM) De Lijn – Vlaams-Brabant

(MOW)

Verleenden tijdens deze legislatuur eveneens hun medewerking aan de Task Force Vlaamse Rand:

Sonja Becq, Tom Troch, Diane Verstraeten, Paul Van de Velde, Dirk Coomans, Jean-Pierre Degroef,

Dirk Dewolf, Olivier Moelaert, Mariëlla Maes, Johan Vandenberghe, Wim Vanseveren, Gunter Desmet.